COLECŢIA RÂSUL LUMII

TOM ...ăăă... FRIEDMAN

1000 de momente ale uituceniei (din care ne-am amintit doar 246

Americanul TOM FRIEDMAN este scriitor, editor şi producător TV. În această ultimă calitate, Friedman a lucrat douăzeci şi cinci de ani pentru mai multe posturi TV din Boston. în 1996 a obţinut Premiul Peabody pentru documentarul ştiinţific *Odyssey of Life (Odiseea vieţii).* întâlnirea lui Friedman cu Paul Solman a avut ca rezultat o carte de succes în anii 1980 în SUA: *Life and Death on the Corporale Battlefield (Pe viaţă şi pe moarte în arena corporatistă),* un studiu despre felul cum se impun, supravieţuiesc sau dispar marile companii. Friedman este de asemenea autorul cărţii *Up the Ladder (Avansând în ierarhie). 1 000 de momente ale uitu- ceniei (din care ne-am amintit doar 246)* înseamnă trecerea din registrul grav al dezbaterii în registrul comic al literaturii de divertisment. în prezent, Tom Friedman trăieşte în nordul Californiei şi îşi concentrează atenţia asupra temelor de interes public imediat.

TOM ...ăăă... FRIEDMAN

1000 de momente ale uituceniei (din care ne-am amintit doar 246)

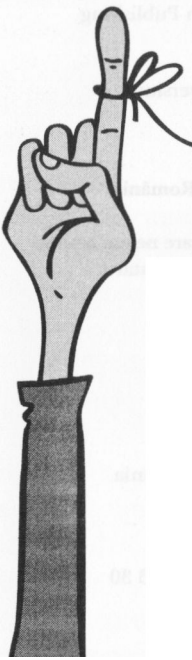

Traducere din
engleză de
CRISTINA
ARGINTARII

Coperta: Angela Rotam
Tom Friedman
First published în the United States under the
title: *1 000 Unforgettable Senior Moments*

Pentru Christy, Corey şi Jonathan

introducere

Nu-i aşa c-ar fi nemaipomenit să existe un mod de-a alina confuzia şi izolarea în care te împing astfel de clipe? N-ar fi minunat să existe o carte cu pierderi clasice de memorie, suferite de-a lungul timpului de oameni iluştri, care să vă reamintească nu numai că există viaţă şi după asemenea momente, ci şi capodopere de creat, Premii Nobel de câştigat, poate chiar şi aflarea motivului pentru care te afli într-un anumit loc?

Printr-un mare noroc, ţineţi acum în mână tocmai o astfel de carte – *1000 de momente ale uituceniei.* E un volum indispensabil pentru toţi cei incapabili să-şi amintească fie numele, fie prenumele persoanei care tocmai i-a răsărit înaintea ochilor, spunând: „Ce bine-mi pare să te văd!” E cartea pe care o veţi lua cu voi peste tot, ca s-o puteţi deschide la orice pagină vreţi şi să vedeţi că inclusiv Albert Einstein, Ralph Waldo Emerson, Jimmy Carter şi

nenumăraţi alţii au trăit lapsusuri mentale pe lângă care ale dumneavoastră par bune de dat uitării.

Dacă şi voi, la fel ca mine, aţi ajuns la vârsta a doua, primul lucru pe care e bine să-l ştiţi despre pierderile de memorie ar fi: Chiar e vorba despre pierderi de memorie? Mereu mi se pune întrebarea asta şi, cu toate că nu-mi amintesc exact ce-am spus, mă bazez pe însemnările mele, care îmi sugerează că răspunsul poate fi „Da", „Nu" sau „Poate".

Cel mai cunoscut tip de uitare este cel „cu capul în nori". în acest caz, informaţia nu e codificată cum trebuie în memorie – asta *dacă e* cât de cât codificată. Să spunem că v-aţi rătăcit cheile. Când le-aţi lăsat din mână, n-aţi dat atenţie locului în care le-aţi pus, aţi fost distrat sau, cum ar spune oamenii de ştiinţă, atenţia voastră a fost „împărţită".

Dar aceste lapsusuri nu sunt tipice vârstei înaintate. Până la urmă, şi adolescenţii — de altfel, almanahuri ambulante de informaţii nefolositoare – îşi pot pierde

hainele, una după alta, scoţându-şi din minţi părinţii. La fel de bine pot să stea toată noaptea să înveţe pentru o lucrare, pentru ca dimineaţa să uite absolut tot ce-au memorat, dacă informaţia n-a fost codificată în minte.

Adevărul este însă că, pe măsură ce înaintăm în vârstă, se pare că suferim asemenea pierderi de memorie din ce în ce mai des. Sigur, îmbătrânind, devenim tot mai conştienţi de uitare, pe când copiii nu dau atenţie acestui aspect. însă mizele noastre sunt mai mari, avem mai multe de făcut şi responsabilităţi mai importante.

Dar asta nu-i tot. Dacă aflăm o informaţie nouă, nu neapărat cea mai cutremurătoare (spre exemplu, că pinguinul imperial mediu cântăreşte aproape 30 de kilograme şi mănâncă peşte, calmar şi creveţi), dar n-o folosim prea curând, e posibil să nu ne rămână niciodată în cap. Şi asta nu pentru că memoria noastră n-ar avea suficiente „cămăruţe" pentru a stoca toate informaţiile, ci fiindcă, pe măsură ce îmbătrânim, tindem

să ne aducem aminte numai lucrurile importante şi să nu ne mai deranjăm cu cele de genul informaţiilor despre greutatea pinguinilor imperiali. Din acest motiv, îmi place să cred că pierderile de memorie sunt dovada unei minţi mai discriminatorii. (S-ar putea ca replica asta să vă fie de folos data viitoare când îi veţi exaspera pe cei apropiaţi.)

Uitarea are chiar un rol important în conservarea speciei. Cum ar fi viaţa noastră dacă n-am uita nimic – mai precis, dacă ne-am aminti fiecare film prost pe care l-am văzut până la capăt, fiecare chip întâlnit, fiecare ceartă? Cum am putea funcţiona dacă n-am avea o atenţie distributivă? Asta ar însemna că lucruri precum condusul, mâncatul, sexul, urmărirea intrigii unui thriller – ca să enumerăm numai câteva – ar fi imposibile. Ce înseamnă câteva lapsusuri – e drept, foarte enervante – prin comparaţie cu coşmarul de a-ţi aminti *absolut tot?*

În acelaşi timp, există mari

diferenţe între indivizi în ceea ce priveşte capacitatea de a-şi aduce aminte, indiferent de vârstă. Un bătrân de 70 de ani poate avea o memorie mai bună decât un tânăr de 18. (La 94 de ani, bu- nică-mea îşi amintea fiecare elev pe care-l avusese la un liceu din Ungaria, în timp ce eu nu sunt în stare să-mi aduc aminte unde mi-am parcat maşina... Pe West 88th Street? în Budapesta?)

Asta e vestea bună. (Acum puteţi să vă opriţi din citit şi să treceţi direct la cuprinsul cărţii.) Pentru aceia dintre voi care nu sunteţi numai uituci, ci şi masochişti, iată şi vestea proastă: mai există un tip de uitare – cea pasageră –, care vine odată cu înaintarea în vârstă. Studiile au arătat că adulţilor le vine mult mai greu să-şi amintească o informaţie decât studenţilor. Chiar şi în cazul în care bătrânii îşi amintesc la fel de bine informaţia ca tinerii, memoria lor se pierde repede. Deşi îşi pot aminti esenţa, au probleme în momentul în care trebuie să-şi amintească detalii precise.

Mai există o variantă de uitare ce poate avea legătură cu vârsta. E vorba despre acele informaţii stocate în memorie, dar pe care nu ţi le poţi aminti când ai nevoie de ele. Pentru unii dintre noi, acesta este cel mai diabolic tip de uitare dintre toate. Cunoaştem cu toţii momentele în care informaţia ne „stă pe limbă". Oamenii de ştiinţă, prozaici recunoscuţi, de altfel, numesc acest tip de uitare *blocaj.*

Blocajele survin mai des în rândul vârstnicilor decât la tineri, sunt mai frecvente la persoanele de 40 de ani decât la cele de 20 şi mai des întâlnite la oamenii de 70 de ani decât la cei de 40. Aceste pierderi de memorie *chiar sunt* specifice persoanelor în vârstă. Numele corecte se pot bloca uşor, pentru că nu sunt însoţite de detalii de context, nu sunt prea bine legate de noţiuni, de cunoaştere sau de asocieri care ar putea trezi memoria. Şansele de a-ţi aminti numele Bums ar fi mult mai semnificative dacă, de exemplu, ar aparţine unui doctor de la Urgenţe, dar ar fi mult prea simplu, nu-i aşa?

E adevărat că există multe cărţi pe care le-aţi putea cumpăra sau cursuri la care v-aţi putea înscrie despre cum să asociaţi detaliile de context numelor, precum şi alte informaţii, şi că există persoane care lucrează în vânzări sau oameni politici care par născuţi cu abilitatea de a-şi aminti nume şi locuri. La fel de adevărat e că există şi oameni absenţi, care par meniţi să cutreiere pământul în lung şi-n lat fără să-şi amintească unde se duc sau de unde vin. Dacă însă nu aveţi de gând să pierdeţi prea mult timp, energie şi bani pentru a vă îmbunătăţi semnificativ memoria pe măsură ce înaintaţi în vârstă, vă recomand metoda mea, mai simplă şi mai ieftină. Bălmăjiţi un „Ce bine-mi pare să vă văd!" când daţi nas în nas cu cineva al cărui nume nu vi-l puteţi aminti, şi evitaţi cu orice preţ săjucaţi Trivial Pursuit*, şah sau

* Trivial Pursuit -joc foarte popular în SUA, creat în 1979 de Scott Abott, redactor-şef de ştiri sportive la *Canadian Press,* şi Chris Haney, foto editor la *Montreal Gazette.* Jucătorii înaintează în direcţia corectă răspunzând la întrebări de cultură generală, organizate în şase

pocher.

Ia gândiţi-vă: dacă nu vă puteţi aminti cine e partenerul vostru, aveţi o mare problemă – şi nevoie de ajutor specializat cât mai repede. Pe de altă parte, puteţi pur şi simplu să faceţi haz de necaz, exact ceea ce încerc şi eu să fac. Când îmi aduc aminte.

Exact asta vă va ajuta să faceţi această carte. Şi acum vine şi cea mai bună parte: o puteţi citi la nesfârşit şi vi se va părea la fel de proaspătă şi de amuzantă ca în ziua în care aţi cumpărat-o! N-aveţi decât s-o rătăciţi, astfel veţi mai cumpăra un exemplar – şi încă unul, şi încă unul, iar şi iar!

Bucuraţi-vă de momentele de uitucenie! Dar nu încercaţi să vi le amintiţi!

T.E

---

categorii: geografie, divertisment, istorie, arte & literatură, ştiinţă & natură şi sport & timp liber *(n.tr).*

su casa es mi casa

Irwin Edman, profesor de filozofie la Columbia University, l-a vizitat la un moment dat pe unul dintre colegii săi. Pe la vreo două noaptea, acesta a început să caşte ostentativ. Cum Edman nu pricepea aluzia, colegul i-a spus: „Irwin, îmi pare rău, dar trebuie să te rog să pleci, mâine-dimineaţă am un curs la ora 9." „Doamne sfinte, a răspuns Irwin, dar am crezut că suntem *la mine* acasă!"

stai, m-am răzgândit – vreau un terci!

Marchizul de Condorcet părea să fi descoperit cum să scape de teroarea din timpul Revoluţiei Franceze. Şi-a pus nişte zdrenţe, deghizându-se în ţăran, şi a şters-o, însă, chiar înainte să ajungă la graniţă, a tras la un han plin de muşterii înfometaţi şi, uitând complet de deghizare, a cerut o omletă extravagantă din douăsprezece ouă. În loc de masă, a primit condamnarea la ghilotină.

primul premiu anual g.k. chesterton

pentru uitucenie îi revine lui... g.k. chesterton!

Celebrul uituc şi dezordonatul scriitor englez G.K. Chesterton i-a fost foarte devotat mamei sale. Când s-a logodit, i-a scris o scrisoare lungă, în care i-a dat vestea. Ar fi fost şi mai înduioşător dacă mama sa n-ar fi fost în aceeaşi cameră cu el în momentul în care compunea scrisoarea!

sau, şi mai bine, să mă caute el

Intr-o seară, dramaturgul şi filozoful german Gotthold Lessing, căzut pe gânduri, şi-a dat seama că îşi pierduse cheile de la casă. Când a bătut la uşă, una dintre servitoare s-a uitat pe geam, dar cum nu l-a recunoscut pe profesor în întuneric, i-a strigat:

„Profesorul nu este acasă!" „A, prea bine, nici o problemă!" a replicat celebrul nostru uituc şi s-a întors să plece, adăugând: „Spu- neţi-i c-o să-l caut altă dată!"

mai bună decât „hei, tu!”

Fiindcă nu-şi putea aminti numele nimănui, Chuck Berry le spunea

tuturor Jack. Zsa Zsa Gabor, întrebată la un moment dat despre la fel de proverbiala ei uitucenie, a răspuns: „Dhragă, cum crezi tu c-a început ticul ăsta cu «dhragă»?"

dar şi-a amintit că era în londra

În octombrie 1944, poetul galez Dylan Thomas a lipsit de la nunta prietenului său Vernon Watkins din Londra, unde trebuia să fie cavaler de onoare. După ceremonie, Watkins a primit un plic de la Thomas, care conţinea două scrisori: în prima poetul se scuza pentru că uitase la ce biserică avusese loc nunta, iar în a doua – fiindcă uitase să expedieze prima scrisoare.

deşi nu atât de mare cum ar fi putut fi

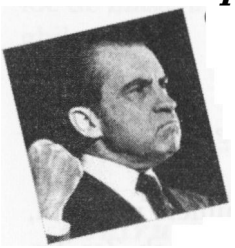

Când Richard Nixon a sosit în Franţa la funeraliile preşedintelui Georges Pompidou, în aprilie 1974, probabil că îşi lăsase mintea undeva pe drum, pentru că la aeroport a declarat: „E o zi mare pentru Franţa!"

şi transmiteţi-i, vă rog, complimente încântătoarei sale soţii

Sir Thomas Beecham (1879-1961), fondatorul Filarmonicii din Londra, a dat la un moment dat, în holul unui hotel, peste o doamnă distinsă. Deşi nu-şi amintea numele ei, era sigur că o cunoştea. După ce au discutat puţin, Beecham şi-a amintit vag că femeia ar avea un frate. Sperând să afle astfel ceva despre identitatea ei, el a întrebat-o cum o

mai ducea acesta şi dacă avea aceeaşi slujbă. „A, minunat, minunat! Şi da, e tot rege”, i-a spus prinţesa Mary despre George al Vl-lea.

e foarte posibil să am şi părinţi

Intr-un interviu din 2001 pentru revista *Premiere,* Drew Barrymore a fost întrebată dacă vrea să aibă copii. „Bineînţeles, a răspuns ea. Cel puţin doi, mai ales că eu n-am avut un frate sau o soră, să creştem împreună.” S-a întrerupt brusc, însă, după care a adăugat: „Adică, *am* un frate, dar n-am petrecut prea mult timp împreună. Aăă, şi am şi o soră!”

nu-i nimic, oricum n-ar fi găsit lamă

Un prieten al lui Ludwig van Beethoven, pe numele său Frederick Starck, a trecut pe la acesta într-o dimineaţă şi l-a găsit pe marele – dar uitucul – compozitor în dormitor, îm-brăcându-se. Lucru curios, faţa lui Beethoven era acoperită de un strat zdravăn de săpun uscat. Cu o seară în urmă, compozitorul îşi săpunise

faţa, pregătindu-se să se radă, numai că între timp uitase ce avea de gând să facă şi se dusese aşa la culcare.

ah, am crezut că mozart a luat-o de la mine

Aflat la Londra şi auzind o melodie care i s-a părut cunoscută, solistul şi compozitorul Neil Diamond a comentat că era „inspirată" din hitul său *Song Sung Blue.* Cel care-l însoţea l-a corectat rapid, spunându-i: „Nu, e Mozart." „Aha" a răspuns Diamond, care uitase – în mod convenabil – că, de fapt, el fusese cel care „împrumutase" muzica pentru hitul cu pricina din Concertul nr. 21 pentru pian al lui Mozart.

un pas mic şi greşit pentru om...

în 1969, astronautul Neil Armstrong îşi pregătea şi repeta replica pe care avea s-o spună în momentul când urma să devină primul bărbat care păşea pe Lună. Aceasta era: „Un pas mic pentru *om,* un salt uriaş pentru omenire." Ce i-a ieşit, în schimb, a fost: „Un pas mic pentru oameni, un salt uriaş pentru

omenire" – ceea ce

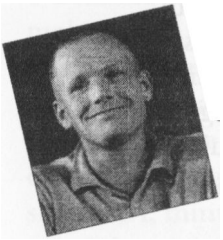

n-are nici un sens, din moment ce „oameni" şi „omenire" sunt sinonime. Nu mai contează însă, căci cărţile de istorie au corectat greşeala. Din păcate, faimoasa replică e aproape de fiecare dată rostită greşit – adică aşa cum a spus-o Armstrong.

hai să-l invităm la cină cât de curând

Dramaturgul Howard Lindsay (1889-1961) uita frecvent numele prietenilor şi cunoştinţelor. Uneori, însă, acest lucru a avut consecinţe neaşteptate, aşa cum s-a întâmplat când s-a implicat într-un lung şi veninos conflict cu un anumit actor. Ani întregi, Lindsay a refuzat chiar să stea în aceeaşi cameră cu acesta atunci când se întâlneau întâmplă-tor. Intr-o seară, însă, în timpul unei

petreceri la Hollywood, nu mică i-a fost mirarea soţiei lui Lindsay când şi-a văzut soţul prins într-o conversaţie însufleţită tocmai cu duşmanul său de moarte. Discuţia s-a terminat într-o explozie de râsete, Lindsay l-a bătut prieteneşte pe actor pe umăr, după care, întorcându-se la soţia sa, a întrebat-o în şoaptă: „Cine era individul cu care tocmai am vorbit?"

unde a fost mâna invizibilă când a avut nevoie de ea?

Adam Smith, părintele economiei moderne şi autorul *Avuţiei naţiunilor. O cercetare asupra naturii şi cauzelor ei,* era un distrat notoriu. Odată, el a pus pâine şi unt într-o ceaşcă de ceai, iar după ce a gustat rezultatul, a declarat că era cel mai rău ceai pe care-l băuse vreodată.

singura chestie e să nu i te aşezi prea aproape de cap

în 1991, membrii Comisiei Cinegetice a statului Georgia se dădeau de ceasul morţii, dezbătând un punct de pe agendă: reglementarea curselor de aligatori.

După câteva schimburi acide de cuvinte, un funcţionar atent – singurul, se pare – şi-a dat seama că, din cauza unei greşeli de dactilografiere, discutau o problemă inexistentă, în loc să se ocupe de cea din agendă: reglementarea burselor de aligatori.†

anul viitor îl înscriem la săritura cu prăjina

Jocurile Olimpice din 1932. Concurenţii de la proba de 3 000 de metri se pregăteau de ultimul tur de pistă. Din păcate, un oficial se uita în altă direcţie şi a uitat să agite clopoţelul care semnaliza ultimul tur. După ce atleţii au trecut ceea ce trebuia să fie linia de sosire, au continuat să alerge. Favoritul, un finlandez pe nume Volmari Iso-Hollo, a încheiat primul cursa, numai că, deoarece alergase 450 de metri în plus, înainte ca oficialul cu

† Joc de cuvinte intraductibil: *the regulation of alli- gatorrides* (engl.) – reglementarea curselor de aligatori/ *the regulation of alligator hides* (engl.) – reglementarea vânzării pieilor de aligator *fn.tr.).*

clopoţelul să revină cu picioarele pe pământ, a înregistrat cel mai slab timp din istoria probei de 3 000 de metri.

ani dorit un aer prietenos, deschis

În 1995, în Jacksonville, Florida, era pe cale să fie înfiinţată o nouă închisoare. Construcţia a costat 35 de milioane de dolari şi era dotată cu orice îşi putea dori o comunitate să fie dotată o închisoare. A existat însă şi o mică problemă: autorităţile au uitat să comande şi uşi pentru cele 195 de celule.

ăsta clar e un bildungsroman de succes

Criticul şi filozoful rus Mihail Bahtin scria ceva nou despre „bildungsroman[11], un roman al creşterii spirituale, morale sau psihologice. încrâncenat să termine, Bahtin, un fumător înrăit, s-a trezit că rămăsese fără foiţă de rulat ţigări, o situaţie inadmisibilă. Neavând nici bani, distratul a aruncat o privire prin cameră,

încercând să descopere ceva cu care ar putea înlocui foiţa, şi a înşfăcat primul lucru care i-a căzut în mână, ca să-şi dea seama câteva ore mai târziu că fumase o bucată serioasă din importanta-i lucrare.

nu, nu canapeaua!

Pentru o scenă pe care o filma pentru *Unora le place jazzul* (1959), Marilyn Monroe trebuia să intre într-o cameră, să meargă la bufet, să cotrobăiască prin sertare, unde găsea o sticlă de burbon, şi să ceară ceva de băut. A filmat scena de 52 de ori în şir, nereuşind însă să-şi depăşească recordul de 82 de duble, pe care faimoasa şi uituca stea de cinema îl stabilise mai demult.

„La cea de-a cincizeci şi treia dublă, şi-a amintit regizorul Billy Wilder, i-am spus că o să-i scriem replicile şi o să i le punem în sertarele pe care trebuia să le deschidă. Problema e că s-a dus la alt dulap."

le iau şi pe alea de 40, dacă ai

Un vânzător de pantofi şomer, care

se străduia să o scoată cumva la capăt, s-a hotărât să jefuiască o bancă din Queens, New York, începutul biletului pe care i l-a înmânat casierului a demonstrat însă un slab interes pentru valorile bancnotelor americane: „Dă-mi toate bancnotele de 10, de 20...”, spuneau primele rânduri ale biletului. Apoi însă memoria l-a trădat: „Şi pe alea de 30”.

cât despre poanta cu „acum 87 de ani”, era tot a mea

Câteodată, *să te prefaci* că uiţi îţi salvează pielea. Senatorul republican din New York Chauncey M. Depew, cunoscut şi pentru plăcerea cu care spunea bancuri, a fost ales să vorbească imediat după Mark Twain la un banchet. Twain a ţinut un discurs înflăcărat. Depew s-a dus la tribună, a aşteptat până când râsetele şi aplauzele s-au stins şi s-a prefăcut cu isteţime că a uitat tot: „Domnule maestru de ceremonii, doamnelor şi domnilor, a început el, înainte de acest dineu, Mark Twain şi cu mine am hotărât să facem schimb de discursuri. El

tocmai l-a rostit pe al meu, şi trebuie să spun că sunt foarte mulţumit de modul în care l-aţi apreciat, îmi pare rău să vă anunţ însă că am pierdut hârtiile discursului său şi că nu-mi mai aduc aminte nici o vorbă din ce trebuia să spun. Mulţumesc.”

sper să-ţi placă!

Preotul şi scriitorul englez William Lisle Bowles i-a dăruit unei enoriaşe, de ziua sa de naştere, o Biblie. Când aceasta l-a rugat să scrie câteva rânduri, preotul a semnat: „De la autor".

vrei să spui
că n-o să mă votezi?

Senatorul de Tennessee Howard Baker se îndrepta dinspre Camera Senatului spre biroul său, când un grup de turişti l-a oprit. Unul dintre ei i-a spus: „Stai aşa, ştiu cine eşti. Nu, nu-mi spune, îmi aduc aminte imediat." Baker a aşteptat cuminte ca omului să-i revină memoria, însă în cele din urmă a cedat: „Howard Baker". Turistul a clătinat din cap,

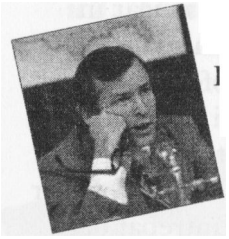

încă incapabil să-şi amintească, murmu
rând: „Nu, nu-i ăsta..."

ai salvare, n-ai scăpare

Din cauză că i-a explodat un pneu şi a intrat într-un parapet în timpul unui raliu din Tennessee, pilotul de curse Buddy Baker s-a lovit la cap şi a avut câteva coaste rupte. El a fost fixat pe o targă cu rotile şi suit într-o salvare, dar şoferul salvării a uitat să încuie uşa din spate. Când salvarea a demarat în trombă, Baker s-a rostogolit cu tot cu targă pe pistă, unde a văzut cu groază că alte maşini se îndreptau spre el. Din fericire, imediat după accident, un oficial a ridicat fanionul care le semnala piloţilor să încetinească, dar bineînţeles că şi o maşină care rulează cu viteză redusă poate să te ucidă. Medicii au alergat după

targă, au scos-o de pe pistă şi tocmai erau pe punctul să-l suie pe Baker la loc în salvare, când acesta a insistat să fie imobilizat în dreapta şoferului, socotind că măcar în felul ăsta n-o să cadă pe uşa din spate. Numai că, în drum spre spital, şoferul n-a oprit la un semafor, a fost cât pe-aci să se tamponeze cu o altă maşină, a intrat pe trotuar şi s-a oprit în nişte tomberoane. După ce Baker a primit îngrijiri, medicii l-au întrebat dacă voia să fie dus înapoi pe pistă. Baker a refuzat.

nani, nani, tunul mamii

în plină sesiune în Camera Lorzilor, baroneasa Trumpington of Sandwich s-a ridicat şi a început vorbească despre salariile plătite guvernantelor şi doicilor. „A existat o doză importantă de confuzie în această chestiune", a declarat ea, cu gura păcătosului care adevăr grăieşte. După ce-a vorbit tot mai pătimaş vreme de cinci minute, baroneasa s-a oprit dintr-odată şi a spus: „Domnilor, am greşit subiectul." Problema aflată în dezbatere în Camera Lorzilor era

modificarea unei legi referitoare la securitatea naţională, dar, când a luat cuvântul, baroneasa şi-a încurcat propriile însemnări şi a citit din altceva.

u2, bono?‡

Bono (pe numele său adevărat Paul Hewson), solistul trupei rock U2, îşi pierde adeseori diverse lucruri, de la chei şi bani până la şosete şi chiloţi. Dar acestea sunt pierderi neînsemnate de memorie. în 1981, înainte de-a înregistra albumul *October,* Bono n-a găsit versurile cântecelor, aşa că a trebuit să scrie altele chiar în studio. Versurile originale i-au fost înapoiate după 24 de ani, după ce au apărut în mod misterios în podul casei unei femei.

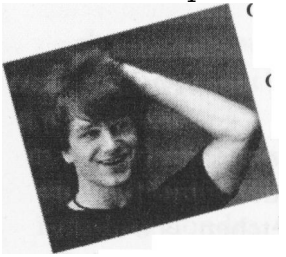

nici nu-ţi imaginezi cât de

‡ Se poate citi şi *You too, Bono?* (Şi tu, Bono?) *(n.tr.).*

greu mi-a fost să găsesc piese
Robert Challender, din Reno, Nevada, a uitat să-şi înmatriculeze Datsun-ul din 1978, tre- zindu-se la o lună după ce termenul-limită trecuse. Registrul Auto din Nevada, confrun- tându-se cu un moment de uitucenie instituţională, i-a trimis o notă de plată întârziată în valoare de 378 426 de dolari, dintre care 260 000 reprezentau penalităţi din 1900, dată la care în Nevada nu existau automobile, cu atât mai puţin importuri japoneze.

numele cui îi stă pe limbă?
în 1990, Danny Bonaduce, fostul star din *Partridge Family,* a cunoscut-o pe cea care avea să-i devină soţie, Gretchen, la o întâl- nire pe neve. S-au căsătorit în aceeaşi zi. Potrivit actorului, a doua zi dimineaţa, când s-a trezit lângă proaspăta lui soţie, a fost nevoit s-o întrebe cum o cheamă. în ciuda începutului puţin promiţător, cei doi sunt încă împreună şi au doi copii.

dacă tot ai venit, te superi dacă te uiţi şi la cuptorul cu microunde?

în 1996, în timpul unei întâlniri a membrilor comisiei districtuale, inspectorul din Reading, Pennsylvania, s-a plâns că de doi ani nu-i mai merge calculatorul şi că în tot acest timp a trebuit să folosească maşina de scris pentru a-şi redacta scrisorile şi proce- sele-verbale. Ar fi avut, probabil, tot dreptul să înceapă o acţiune în instanţă dacă nu s-ar fi descoperit la scurt timp după aceea că uitase să bage calculatorul în priză.

data viitoare o să port o haină cu fermoar

Eseistul Charles Lamb s-a întâlnit într-o bună zi cu Samuel Coleridge în Hampstead
Heath, la Londra. Coleridge l-a prins pe
Lamb de un nasture de la haină, l-a tras deoparte şi a început să peroreze pe marginea subiectului la care se gândea. După puţin timp, Lamb şi-a amintit că trebuia să ajungă undeva.

Nevăzând altă cale de scăpare, şi-a scos cuţitul din buzunar şi a tăiat nasturele de care Coleridge încă îl ţinea, lăsându-l pe poet cu nasturele în mână. Ceva mai târziu, întorcându-se, Lamb l-a regăsit pe Coleridge în acelaşi loc, vorbin- du-şi sieşi pe aceeaşi temă. Atunci Lamb şi-a reluat vechea poziţie, în timp ce Coleridge continua să ţină nasturele zdravăn în mână, aparent fără să fi băgat de seamă absenţa prietenului său.

chiar trebuie
să nu mai fumez atâta opiu

Thomas de Quincey, autorul *Confesiunilor unui opioman englez,* era atât de distrat, încât adeseori avea probleme chiar şi cu cele mai simple lucruri. Avea nevoie de ajutor să se îmbrace, iar în timp ce se uita peste manuscrise la lumina lumânării uita uneori ce făcea şi-şi dădea foc părului. Colecţionar

împătimit de cărţi, îşi umplea şi ultimul cotlon al casei, moment în care recurgea la o soluţie ingenioasă: îşi abandona întreaga colecţie şi se muta în altă casă.

B = al doilea raft de sus în jos[2]

Fotograful Erns Haas i-a făcut lui Albert Einstein o poză care a devenit celebră şi care-l înfăţişează pe faimosul fizician mângâindu-şi gânditor bărbia, ca şi cum ar fi cugetat la misterele universului. în realitate, fotografia a fost făcută imediat după ce Haas l-a întrebat pe Einstein pe ce raft pusese o carte.

pony express *arată tot mai bine*

Primul avion poştal din lume a fost programat să decoleze din Potomac Park, Washington D.C., pe 14 mai 1918, la ora 11.30.

Agitaţia se simţea în aer: la locul faptei se strânsese o mulţime impresionantă. Chiar şi preşedintele Wilson era acolo. Numai că motorul avionului pur şi simplu n-a vrut să se pună în mişcare. O echipă de mecanici a cercetat tot ce se putea

cerceta, dar, după o jumătate de oră, avionul tot n-a pornit. Preşedintele era departe de a fi mulţumit – iar nemulţumirea i-a crescut în momentul în care unul dintre mecanici s-a gândit să verifice şi rezervorul, care de altfel era gol.

***adică o închisoare* adevărată ?**

Un bărbat care încerca să jefuiască o filială a Bank of America din Merced, California, dar n-avea armă, s-a gândit să încerce primul lucru care i-a trecut prin cap: şi-a vârât mâna în buzunar şi a îndreptat degetul, prin haină, spre casier. Numai că apoi omul nostru a dat dovadă de o incredibilă pierdere de memorie: şi-a scos mâna din buzunar şi şi-a îndreptat degetul spre casier, cerându-i banii. A ridicat chiar şi degetul mare, prefăcându-se că apasă pe trăgaci. Casierul, silindu-se să nu râdă, l-a rugat să aştepte un moment şi a chemat poliţia, care l-a arestat – însă folosind cătuşe adevărate.

apropo, cine cântă la pian în seara asta?

într-o seară, la un concert, pianistul de origine poloneză Josef Cazimir Hofmann (1876-1957) s-a aşezat la pian, părând relaUv confuz. Ceilalţi membri ai orchestrei au aşteptat, alarmându-se însă din ce în ce mai tare. Intr-un târziu, Hofmann s-a aplecat spre o femeie din primul rând şi i-a şoptit: „Aţi putea, vă rog, să-mi împrumutaţi programul? Am uitat cu ce trebuie să încep![11]

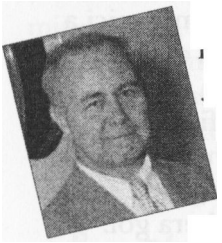

săptămâna viitoare îl onorăm pe sergentul woolsworths

Cel mai important general englez din cel de-al Doilea Război Mondial, mareşalul Bernard Law Montgomery, a luat parte la dineul dat în cinstea sa la Hollywood de Samuel Goldwyn de la MGM. Vestit pentru uitucenia
sa, Goldwyn şi-a început abil

discursul: „îmi face o deosebită plăcere să-i spun bun venit la Hollywood în această seară unui distins
soldat." Apoi şi-a ridicat ochelarii şi s-a adresat mulţimii de celebrităţi: „Doamnelor şi domnilor, un toast pentru...

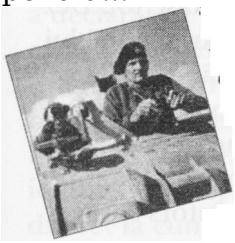

Marshall Field

Montgomery." A urmat un moment de tăcere uimită, căci

Marshall Field era şi încă este un celebru magazin universal din Chicago. A intervenit însă un alt mogul cu memorie slabă, Jack Warner, de la Warner Brothers, care a încercat să-l ajute pe Goldwyn: „Montgomery Ward, vrei să spui."[§]

zăpăceală încoronată

Câteodată, un moment de uitucenie

§ Magazin fondat în 1872 de Aaron Montgomery Ward *(n.tr.).*

care ar putea duce la un dezastru de neînchipuit poate fi gestionat cu dibăcie de o minte ageră şi o experienţă dobândită cu greu. Lawrence Barrett, un minunat actor şi director de teatru din secolul al XlX-lea, a fost nevoit să angajeze în ultima clipă un prieten cam bătrâior pentru a-l înlocui pe actorul care juca rolul important al regelui. Tot ce trebuia să facă acesta era să urle ordine către Barrett, dar când a venit timpul ca bătrânul actor să înceapă, s-a dovedit că acesta uitase tot. Dezorientat, actorul a improvizat, strigându-i lui Barrett: „Vino-ncoace!" Aşteptându-se la ce era mai rău, Barrett s-a îndreptat spre tron. Prietenul său i-a şoptit la ureche că nu-şi amintea nici măcar o replică. Dezorientat la rân- du-i, Barrett s-a înclinat şi s-a întors spre scenă. Dar, chiar în momentul în care se pregătea să tragă cortina, a primit o poruncă regală de la prietenul său: „Să nu uiţi nimic din ce ţi-am spus!" Publicul n-a bănuit nici o clipă c-ar fi fost ceva în neregulă.

măcar s-a întors de la spălătorie

Hans Hotter, bas-baritonul care în 1973 a început să interpreteze cel mai faimos rol al său, Wotan, zeul german, în *Valkiria* lui Richard Wagner, se pregătea într-o seară să-şi facă marea intrare în actul trei. Distrat, el şi-a luat mantaua din cabină, şi-a înfăşurat-o în jurul umerilor şi a intrat pe scenă, numai că publicul a început să chicotească. La spate, din manta se iţea umeraşul pe care fusese atârnată. Şi, ca să fie tacâmul complet, umeraşul mai era şi roz.

ştergeţi ultima remarcă

În 2004, judecătorul australian Dean Mildren a declarat că a fost „complet descumpănit" când un hoţ bine-cunoscut a fost eliberat pe cauţiune pentru a treia oară în acelaşi an, neţinându-se seama de interdicţia impusă de tribunal. Mildred a vrut să afle cine fusese idiotul de jurist care făcuse asta. I s-a adus discret la cunoştinţă că era chiar el.

al doilea premiu anual g.k. chesterton

pentru uitucenie îi revine lui... g.k. chesterton!

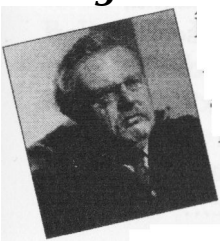

Intr-o bună zi, scriitorul britanic G.K. Chesterton se grăbea să ajungă la o întâlnire foarte importantă, la care deja întârziase. Cum îi era însă foarte sete, a făcut un scurt
popas la o lăptărie unde mergea când era copil, ca să-şi ia ceva de băut. Apoi a cumpărat un pistol de la un magazin de arme din apropiere, un lucru pe care şi-l pusese de mult în cap să-l facă. Abia atunci a reuşit să-şi amintească unde trebuia de fapt să ajungă – la propria nuntă.

***stai să vezi ce ţi-am pregătit pentru săptămâna* viitoare/**

Pe când era liderul majorităţii grupului democrat al Senatului Democratic, Lyndon Johnson s-a

întâlnit la un moment dat în lift cu republicanul Norris Cotton din New Hampshire. „Norris! a exclamat Johnson, chiar pe tine te căutam. Vino cu mine.” Ajunşi în biroul lui Johnson, acesta a luat o cutiuţă de pe masă şi i-a dăruit-o celuilalt, afe-rându-se: „Norris, m-am întors de curând din Mexic, de unde am adus pentru câţiva prieteni apropiaţi din Senat nişte butoni de cămaşă. Abia azi mi s-a ivit ocazia să ţi-i dăruiesc." După vreo două săptămâni, Cotton s-a întâlnit iar cu Johnson, care a exclamat: „Norris, chiar pe tine te căutam! Urmează-mă, te rog.” Din nou în biroul lui Johnson, Cotton a primit o a doua cutiuţă cu butoni: „Norris, m-am întors de curând din Mexic, de unde am adus pentru câţiva prieteni apropiaţi din Senat nişte butoni de cămaşă. Abia azi mi s-a ivit ocazia să ţi-i dăruiesc..."

mda, şi tipul de lângă tine e marc antoniu

Spyros Skouros, bossul de la Twentieth
Century-Fox, avea mari probleme în ceea ce priveşte amintirea numelor.

Intr-o bună zi, pe platoul de filmare de la *Cleopatra,* o femeie din distribuţie a venit la el şi i-a spus: „Nu-i aşa că nu ştii cum mă cheamă?" „Ba da, ştiu." Frumoasa actriţă a început să-l tachineze: „Asta-i culmea, mă plăteşti cu un milion de dolari şi nu-ţi aminteşti cum mă cheamă! Spyros, spune repede cum mă cheamă! Dacă-ţi aduci aminte, îţi dau jumătate din bani înapoi!" i-a spus Elizabeth Taylor. Skouros şi-a stors creierii o vreme, după care i-a răspuns: „Păi... ăăă... Cleopatra!"

să vedem,
deci în ierusalim ar fi 4.20

În *The Crusades,* filmul din 1935 al lui Cecil B. DeMile, Henry Wilcoxen, care juca rolul regelui Richard Inimă de Leu, a uitat în ce secol se petrecea acţiunea, căci, când şi-a azvârlit cât colo pelerina, publicul i-a văzut clar ceasul de la mână.

ar trebui să mă vezi
la volanul unei jeep

Pe când generalul George Metaxas, dictatorul Greciei, inspecta, în 1930, una dintre bazele aeriene ale

ţării, i s-a propus să piloteze un hidroavion. Bucuros, Metaxas a început să se înalţe şi să se învârtă. Dar când comandantul bazei aeriene, care-l însoţea pe general, şi-a dat seama că acesta se pregătea să aterizeze pe pistă, a încercat să-i sugereze, cât mai diplomatic, că ar fi fost poate mai bine dacă ar fi încercat să aterizeze pe apă, dat fiind că se aflau într-un hidroavion. Metaxas şi-a cerut scuze pentru zăpăceală şi a aterizat în siguranţă, apoi s-a ridicat, i-a mulţumit comandantului pentru tact, a deschis uşa aparatului şi s-a prăbuşit instantaneu în mare.

dacă rni-aş putea aminti unde am pus eprubeta...

Una dintre cele mai înspăimântătoare pierderi de memorie din lume implică descoperirea unei bombe atomice la capătul unei mine adânci dintr-un sit de probe din Kazahstan. Bomba stătea acolo din 1991, gata să fie declanşată în caz de nevoie, făcând parte din programele de încercări ale Uniunii Sovietice. Dar Uniunea Sovietică s-a destrămat,

Kazahstanul şi-a proclamat independenţa, n-a mai fost nevoie de arme nucleare, iar bomba noastră a fost uitată cu desăvârşire.

ia de-aici, geniu distrat ce eşti!

Arhimede, astăzi unul dintre părinţii ştiinţei şi matematicii, era o persoană importantă şi pe vremea sa. Astfel, când romanii au atacat cetatea grecească Siracuza, unde locuia şi Arhimede, un soldat roman a primit ordinul de a-l aduce în faţa împăratului plin de admiraţie pentru persoana lui. Dar după ce soldatul l-a bătut de nenumărate ori pe umăr, încercând să-i atragă atenţia, iar Arhimede n-a reacţionat în nici un fel, absorbit de problema pe care o schiţase în praful de pe jos, romanul s-a înfuriat, considerându-se insultat, şi l-a ucis cu sabia.

nu vreau să mă gândesc la ce v-aţi pus în ceai, doamnă morrow

Elizabeth Morrow, poetă, profesoară şi soţia senatorului Dwight Morrow, l-a invitat la ceai într-o după-amiază pe atotputernicul bancher J.P. Morgan. Acest Morgan era mândrul posesor al unui nas imens şi hâd, cel puţin la fel de celebru ca uriaşa sa avere. Doamna Morrow şi-a instruit bine fiicele să nu care cumva să comenteze ceva, indiferent de cât de ciudat li s-ar părea că arată musafirul. Dintre toate, cel mai tare o îngrijora ceea ce-ar fi putut spune Anne. Aceasta, care mai târziu avea să se mărite cu Charles Lindberg, era o gură-spartă recunoscută. Fata nu-şi putea lua ochii de la nasul lui Morgan, dar a fost prezentată iute, alături de celelalte surori ale sale, şi apoi uşu- ită din cameră înainte de-a putea spune vreo prostie. Abia atunci a început şi Elizabeth să se relaxeze şi l-a întrebat pe mult-stimatul său oaspete: „Cum doriţi nasul, domnule Morgan, cu frişcă sau cu lămâie?"

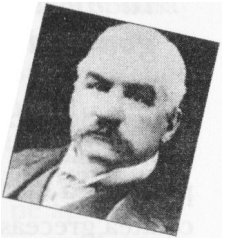

refolosire

Cu toate că Arthur James, care preda autorii clasici la Eton de mulţi ani, putea cita din memorie lucrările celebre ale grecilor şi latinilor, după ce a ieşit la pensie a început să aibă şi pierderi de memorie. Intr-o zi, pe când pedala spre casă, s-a întâlnit cu un prieten care a remarcat că avea o bicicletă nouă. Confuz, James şi-a dat seama că probabil luase, din greşeală, bicicleta poştaşului, aşa că a pedalat înapoi până la oficiul poştal, adică vreo unsprezece kilometri, a rezemat bicicleta de gard, a intrat, s-a scuzat, a ieşit, s-a urcat din nou pe bicicleta omului şi a pornit spre casă.

în afară de asta,
cred că sunt bine informat

Când prim-ministrul Benjamin Disraeli a trecut s-o viziteze pe Lady Bradford, prietena sa, servitoarea

acesteia i-a spus că doamna era plecată în oraş, aşa cum se întâmpla de obicei în fiecare zi de luni. „Credeam că ştiţi asta, domnule, a adăugat servitoarea.[14] „Habar n-aveam, la fel de bine cum habar n-aveam nici că azi e luni.[44]

cel puţin,* cred *că e mort

Abilitatea de a ţine discursuri a senatorului Bob Dole era greu pusă la încercare de momentele sale de distracţie. Odată, el încerca să explice cât de greu le era politicienilor să-şi ţină viaţa privată ascunsă privirilor altora. „Aţi citit ce-a avut de spus Disraeli, a declarat senatorul, după care a făcut o pauză destul de lungă. Eu, unul, nu-mi aduc aminte ce a zis. Sigur e însă că a spus ceva.[44] A mai făcut o pauză, după care a continuat: „Din păcate, Disraeli nu mai este printre noi."

ai face bine să-ţi aminteşti de mine, şobolan nenorocit ce eşti!

Actorul James Cagney a văzut, în New York, un bărbat pe partea cealaltă a străzii şi i-a atras atenţia soţiei sale: „îl vezi pe individul ăla?

A fost colegul meu de bancă în şcoală. îl cheamă

Nathan Sidelsky." Cum soţia sa se îndoia de spusele lui, Cagney s-a dus la om şi – să vezi şi să nu crezi! — chiar *era* Nathan Sidelsky! Oricum, pentru orice sclipire măreaţă a memoriei există şi un moment de absenţă. în cazul nostru, domnul Sidelsky a fost cel care nu l-a recunoscut pe Cagney, unul dintre cei mai faimoşi actori din lume.

eram mult mai mare atunci, chiar mai mare decât sunt acum (versul întâi)

După mulţi ani de la scrierea şi înregistrarea celebrei piese *Maggie Mae* (1971), Rod Stewart a dezvăluit că melodia îi fusese inspirată de prima sa iubire adevărată – al cărei nume, din nefericire, nu şi-l mai amintea.

bineînţeles, nimeni n-o să mănânce, de fapt

Congresmenul newyorkez Sol Bloom, evreu ortodox, candida în 1923 la realegeri când prietenul său, senatorul newyorkez Royal Copeland, neevreu, i-a oferit ajutorul. La marele miting al susţinătorilor evrei ai lui Bloom, cărora religia le interzicea să mănânce came de porc, Copeland s-a descurcat de minune până la replica de final: „Şi, cu sprijinul dumneavoastră, sunt sigur că mâine pe vremea asta, bunul nostru prieten, Sol Bloom, va fi adus acasă şunca!”**

bine că şi-a amintit numerele zborului

în 1984, doctorul John Fellows şi-a cumpărat un bilet dus-întors Londra-New York ca să-i facă o vizită-surpriză fiicei sale, stabilită de scurt timp în State. Din nefericire, la aterizare, zăpăcitul doctor nu şi-a amintit cu nici un

---

**Joc de cuvinte intraductibil: *Bringhome the bacon* (engl.) – a da lovitura, a-şi vedea visul cu ochii (n.tr.).

chip adresa fiicei sale sau numărul ei de telefon. Mai târziu, a explicat ce se întâmplase: „Eram obosit." Aşa cum ar face oricine după o călătorie epuizantă, combinată cu o pierdere severă de memorie, doctorul a luat primul avion înapoi spre casă.

cu alte cuvinte,* fostul *tău bun prieten elliot mendelson

Când celebrul matematician distrat din Ungaria Paul Erdos şi-a întâlnit un coleg la o conferinţă, l-a întrebat de unde este. „Van- couver", a răspuns colegul. „A, dar asta înseamnă că trebuie să-l cunoşti pe bunul meu prieten Elliot Mendelson!" a exclamat Erdos. Colegul său s-a strâmbat şi i-a spus: *„Eu* sunt bunul tău prieten Elliot Mendelson!"

minunat tron, înălţimea voastră, dar la ce anume foloseşte comutatorul ăsta?

Când împăratul abisinian Menelek al II-lea a decis, în 1890, să-şi modernizeze ţara, a comandat personal trei scaune electrice de la New York – pentru execuţii cu adevărat moderne. Numai că

înălţimea Sa uitase cu desăvârşire că ţara sa nu era electrificată. Drept urmare, două scaune au fost repede făcute nevăzute, în timp ce al treilea a fost transformat într-un tron numai bun pentru împărat.

a, păi asta explică de ce m-a chemat şi a doua oară

în 1920, starul de cinema Douglas Fairbanks mergea cu maşina spre proprietatea sa din

Beverly Hills, când a trecut la un

moment dat pe lângă un domn cu un aspect familiar şi purtare de aristocrat, care se deplasa pe jos prin căldură. Fairbanks a oprit şi s-a
oferit să-l ducă unde voia să ajungă, ceea ce bărbatul, sur
prins, a acceptat bucuros, dându-şi la iveală accentul britanic elevat. Incapabil să-şi aducă aminte numele bărbatului, dar convins că-l

ştia de undeva, Fairbanks l-a invitat la el la un pahar. în timpul conversaţiei, musafirul a lăsat să se vadă că ştia destul de multe despre prietenii lui Fairbanks, dar chiar şi despre casă, de parcă ar fi venit adeseori în vizită. în cele din urmă, Fairbanks a reuşit să-şi întrebe în şoaptă secretara: „Cine e englezul? Adică, ştiu că e lordul Nu-ştiu-cum, dar nu-mi amintesc şi pace cum îl cheamă!" „Domnule, dânsul este majordomul englez pe care l-aţi concediat luna trecută pentru că se îmbăta."

luna viitoare:

ponturi inofensive despre cum să-ţi aduci aminte ce întâlniri ai

în 1984, membrii Clubului Bibliotecii Oxford pentru pensionari şi alte persoane interesate abia aşteptau întâlnirea cu un invitat care trebuia să le vorbească despre „Bătrâneţe, zăpăceală şi cum să te menţii în formă". Din păcate, invitatul a uitat să-şi facă apariţia.

cu excepţia tablourilor

cu proletari alergaţi de câinii capitalismului

Artistul mexican Diego Rivera a fost angajat în 1933 să înfrumuseţeze holul principal al Rockefeller Center cu o frescă pe tema „Omul la răscruce: privind cu speranţă şi înaltă viziune spre un viitor mai bun”. Rivera a fost una dintre cele mai importante figuri ale artei din secolul douăzeci, dar angajarea lui în acest proiect a fost rezultatul unei costisitoare pierderi de memorie a lui Nelson Rockefeller, din moment ce Rivera nu făcea nici un secret din faptul că era un comunist convins. Pictorul a înfăţişat scene de desfrâu într-un club de noapte, şomeri demonstrând alergaţi de poliţie şi pe Lenin dând mâna cu un muncitor rus şi cu unul afro-american. Rockefeller, însărcinat cu decorarea interioară a imensului centru, a fost ofensat. Cu toate că Rivera a fost de acord să modifice unele dintre bucăţile controversate ale frescei, a rămas de neclintit în ceea ce privea restul picturii, aşa încât Rockefeller

a dat ordin ca imensa frescă (aproximativ 1920 x 518,5 cm) să fie răzuită de pe perete. La câţiva ani după evenimente, Rockefeller a fost lovit de o altă pierdere de memorie, spunând: „Arta este unul dintre puţinele domenii în care libertatea este totală."

măcar mi-am amintit că am uitat

„Acum mulţi ani, îşi amintea Harpo Marx spre finalul vieţii, un om înţelept pe nume Bernard Baruch (marele consilier financiar şi prezidenţial) m-a luat deoparte, m-a cu
prins de umeri şi mi-a spus: «Arthur, băiete, vreau să-ţi spun trei lucruri de care ar trebui să-ţi aduci aminte mereu». Mi-a sărit inima din piept şi am aşteptat nerăbdător. Aveam să aflu cuvintele magice care urmau să-mi aducă o viaţă bogată, plină, chiar de la un maestru. «Da, domnule?» am spus. Iar el mi-a spus acele trei lucruri. îmi pare foarte rău însă că am uitat care erau."

un pod prea îndepărtat

în 1981, Compania Intermarină din Ame- glia, Italia, a încheiat un contract în valoare de 8 milioane de dolari pentru a construi un distrugător de mine şi trei lansatoare militare pentru guvernul malaysian. Abia atunci oamenii implicaţi în proiect şi-au dat seama că râul care lega şantierul naval de mare era traversat de un pod foarte jos, pe sub care navele nu aveau cum să treacă. Compania s-a oferit să dărâme podul şi să-l refacă după ce navele aveau să treacă, dar comunitatea a refuzat, fiind mai ataşată de pod decât de compania respectivă.

cel puţin nu s-a scuturat de apă

Filozoful Irwin Edman folosea adeseori piscina prietenului şi vecinului său, editorul Robert Haas.

Intr-o zi, după ce şi-a făcut turele de bazin, Edman a intrat în sufrageria lui Haas şi a luat un exemplar din *Istoria războiului peloponezian* de Tucidide. Uitând că era încă în costum de baie, profesorul a frunzărit câteva pagini, după care s-a apucat serios de citit. Ceva mai târziu, după ce filozoful plecase, doamna Haas a ajuns acasă şi s-a înfuriat când a văzut podeaua plină de apă. Când a întrebat-o pe menajeră dacă vinovatul era iarăşi câinele, aceasta a răspuns: „Nu câinele, doamnă, profesorul a facut-o!”

când o să fiu eu preşedinte,
jur că aşa ceva
n-o să se întâmple

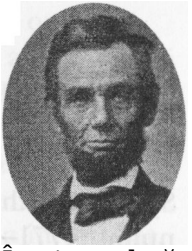

În timpul războiului Şoimului Negru din 1832, Abraham Lincoln era căpitan. într-o zi, el conducea o companie peste un câmp, spre o

trecătoare. A uitat însă complet care era comanda pentru a direcţiona trupele să treacă prin trecătoare. „Repaus două minute, a strigat el disperat într-un târziu, realinierea dincolo de trecătoare!"

...cu excepţia lui februarie, care are 3 7

Plăcuţele de înmatriculare furate sunt folosite adeseori pentru a se ascunde identitatea unei maşini şi, prin extensie, pe a proprietarului său. în Tennessee, un traficant de droguri a furat o maşină cu plăcuţe de înmatriculare temporare – de genul celor folosite până sunt gata cele de metal. Numai că plăcuţele acestei maşini expiraseră, iar data la care se întâmplase acest lucru se vedea clar. Prin urmare, traficantul a luat un pix şi a modificat data expirării: din 2-17-95 el a făcut 2-37-95, uitând, evident, că lunile anului au cel mult 31 de zile. Din păcate, poliţiştii care l-au arestat nu l-au putut condamna şi pentru pierderi severe de memorie.

unde noi doi o să vorbim despre cât eşti de nebun

Sydney Smith, preot, scriitor şi

înţelept renumit (1771-1845), îl descria pe politicianul englez Lord Dudley Stuart drept cel mai distrat om pe care-l întâlnise vreodată. „Intr-o bună zi, ne-am întâlnit pe stradă şi m-a invitat să merg să mă întâlnesc cu mine însumi: «Hai să luăm cina împreună, vino, te rog, o să-l aduc pe Sydney Smith să te cunoască.» Am rezistat tentaţiei, dar în cele din urmă i-am spus că, din păcate, trebuia să mă întâlnesc cu el în altă parte."

hei, pentru înaintaş e greu să ajungă în* orice *zonă de apărare

Intr-unui dintre cele mai cunoscute momente de zăpăceală din istoria sportului, Jim Marshall de la Minnesota Vikings s-a fâstâcit rău în meciul împotriva lui San Francisco 49ers di$_{n}$ 26 octombrie 1964, începând să alerge în direcţia greşită. De parcă n-ar fi fost de-ajuns, în sprintul său de 54 de metri, lui Marshall nu i s-a părut suspect că nici unul dintre adversari n-a încercat să-l oprească. Mai rău, nici colegilor săi, care

alergau după el, strigându-l şi atenţionându-l să se întoarcă, nu le-a dat mai multă atenţie. Când a depăşit linia de marcare a propriei echipe, înscriind două puncte sigure pentru cealaltă, Bruce Bosley, de la adversari, l-a îmbrăţişat.

pentru următorul meu truc, o să mă îngrop în mormântul altcuiva

Scriitorul irlandez Charles Maturin, faimos pentru povestirile sale de groază, era la fel de bine cunoscut şi pentru momentele sale de uitucenie. El putea fi văzut adeseori purtând într-un picior o cizmă şi în celălalt un pantof, iar uneori apărea la petreceri cu o zi sau două întârziere. Odată i-a trimis editorului său manuscrisul unui roman în mai multe pachete, dar nu s-a obosit să numeroteze paginile. Pentru prietenii săi n-a fost, deci, deloc surprinzător că moartea lui, în 1814, a fost grăbită de faptul că, din greşeală, Maturin a luat un alt medicament.

cu linguşirea ajungi unde vrei – sau cel puţin la liman

Când era lovit de uitucenie şi nu putea recunoaşte o anumită persoană, jurnalistul Charles Michelson, cel care-i scria discursurile lui Franklin D. Roosevelt şi directorul de campanie al Partidului Democrat timp de 30 de ani, folosea următorul şiretlic: când îl întreba cineva „Vă amintiţi de mine?”, răspundea de fiecare dată: „Cum să nu. Se pare că aţi avut dreptate, nu-i aşa?”

nu* încă o *regină!

în 1974, în timpul unei călătorii în Australia, parte din British Commonwealth, prinţul Charles a participat la o slujbă într-o biserică a unei parohii restrânse. După slujbă, preotul s-a scuzat pentru slaba participare.

‚Fiind sărbătoare", a explicat el, „majoritatea enoriaşilor mei sunt plecaţi". Prinţul a

t fost de-a dreptul vexat. „A, nu se poate, nu-mi spuneţi că iar e sărbătoare!" a exclamat el, după care a întrebat sarcastic în cinstea cui mai era şi aceasta. „Păi", a replicat preotul, pus în încurcătură, „pe-aici îi spunem ziua de naştere a reginei".

un rămas-bun cam lung

O tânără uitucă era pe punctul să-şi ia la revedere de la eseista Agnes Repplier, în apartamentul acesteia. Cel puţin aşa i s-a părut lui Agnes, care, înainte de-a muri (1950, la 90 de ani), era mai ageră şi mai isteaţă decât majoritatea tinerelor sale admiratoare. Fără prea mare tragere de inimă, musafira îşi tot lua pălăria şi şalul, după care le punea la loc, se muta de pe un picior pe altul şi arunca priviri neliniştite prin încăpere. În cele din urmă, a spus: „Voiam să vă mai zic ceva, însă, din păcate, am uitat ce anume.” „Draga mea, poate că voiai să-mi spui la revedere", i-a sugerat atunci, binevoitoare, Repplier.

şi pantalonii colonelului ce mai fac?

Theodore Roosevelt, care se

mândrea cu memoria numelor şi figurilor, era de altfel la fel de vulnerabil la pierderile de memorie ca oricine. într-o seară, la Casa Albă, la cină, Roosevelt dădea mâna cu un lung şir de musafiri. Când a venit rândul unui bărbat din New York specializat în confecţionarea de cămăşi la comandă, negustorul l-a întrebat: „Vă mai amintiţi de mine, domnule preşedinte? Eu vă fac cămăşile." „Maiorul Schurtz?" a tunat Roosevelt, care de altfel îl cunoştea pe bietul om de o mulţime de ani. „Bineînţeles că-mi aduc aminte de dumneata, domnule maior! Ce mai fac băieţii din fostul regiment?"

cei care rătăcesc trecutul sunt condamnaţi să-l uite

Ca multe alte comunităţi, cea din Wilkinsburg, Pennsylvania, a hotărât să construiască o capsulă a timpului pentru generaţiile viitoare. Au îngropat-o în 1962, cu gândul de-a o scoate din nou la iveală după 25 de ani, când urma să fie sărbătorit centenarul oraşului. Singura problemă a fost că, în 1987,

toţi cei care participaseră la îngroparea capsulei muriseră. Şi cum uitaseră să lase instrucţiuni scrise în ceea ce priveşte locul în care se găsea capsula, ceremonia de dezgropare a trebuit să fie amânată.

culoarea roşie

în versiunea pentru marele ecran a filmului
The Color Purple, personajul interpretat de
Oprah Winfrey e lovit cu un pistol şi îşi pierde cunoştinţa. Pe când zace pe jos, o adiere de vânt îi ridică femeii rochia, iar decenta

doamnă Winfrey, uitând şi că este filmată, şi că se
presupunea că era inconştien
tă, şi-o trage repede în jos cu mâna.

ar trebui
să fim conduşi de copii

Când familia matematicianului

Norbert Wiener de la Massachusetts Institute of Technology s-a mutat din Cambridge într-o suburbie de lângă Newton, soţia cunoscutului profesor distrat a ştiut din prima clipă că acesta nu va reuşi niciodată să ajungă de unul singur acasă, aşa că, înainte să plece, în acea primă dimineaţă de după mutare, i-a dat soţului său un bilet cu adresa din Newton. Câteva ore mai târziu, când i-a venit o idee, profesorul s-a cotrobăit prin buzunare, a găsit bucata de hârtie cu adresa şi şi-a notat repede pe dosul ei câteva lucruri. Când s-a mai uitat o dată peste notiţe, a decis că totul era lipsit de importanţă, aşa că a aruncat hârtia. Cum nimic nu-i mai aducea acum aminte că se mutase, s-a întors la vechea sa locuinţă din Cambridge, unde-l aştepta fiica sa: „Bună, tati, a zis ea. Mi-a spus mami că o să uiţi că ne-am mutat."

nu mai poţi merge cu trenul

Thomas Wolfe, autorul celebrului roman *You Can't Go Home Again,*

publicat postum, locuia, la începutul anilor ’30, în New York. în aceeaşi perioadă, a acceptat să meargă cu trenul în vizită la editorul său, Maxwell
Perkins, în Connecticut. Numai că, în momentul în care trenul părăsea Penn Station, scriitorul s-a hotărât brusc că prefera să rămână în oraş şi să scrie. Uitând unde se afla, el s-a aruncat din tren, ră- nindu-şi atât trupul, cât şi orgoliul.

niciodată n-o s-o uit pe cum-o-cheamă

Când preşedintele Martin Van Buren şi-a scris autobiografia, în 1854, a reuşit să uite să-şi menţioneze soţia, pe mama celor 4 fii ai săi, cu care avusese o căsnicie fericită timp de 11 ani, până la moartea acesteia, în 1819.

opreşte-mă dacă o ştii pe-aia despre caii regelui

Charles al II-lea al Angliei, care a domnit între 1660 şi 1685, adora să facă glume despre trecutul său. Curtenii, care-i auziseră oricum poveştile de nenumărate ori, le găseau atât de plicticoase, încât se făceau nevăzuţi
de câte ori aveau ocazia. Contele de Rochester se minuna cum de un om capabil să-şi amintească o poveste în cele mai mici amănunte nu putea să-şi amintească şi că o spusese, cu doar o zi în urmă, aceleiaşi persoane.

fără scroheală... şi aveţi grijă să vă goliţi buzunarele

De la criza rachetelor cubaneze, din octombrie 1962, fiecare preşedinte american este însoţit de către un ofiţer înarmat, care duce o servietă blindată din titan, cunoscută sub

denumirea de „minge nucleară". Servieta respectivă conţine codurile necesare pentru a declanşa o lovitură nucleară. Preşedintele are asupra lui şi un identificator, care trebuie folosit alături de coduri – asta, bineînţeles, dacă nu uită unde l-a pus, cum i s-a întâmplat lui Jimmy Carter, care l-a lăsat în buzunarul unui costum trimis la curăţătorie.

două din trei, prietene?

În Franţa secolului al XVII-lea, contele de
Brancas, prins într-un joc de table, a cerut un pahar cu vin. Contele a continuat jocul, dând pe gât zarurile şi aruncând vinul pe planşă, prilej cu care şi-a stropit partenerii.

condoleanţele mele pentru moartea dumneavoastră

După ce a frecventat cursurile Universităţii din Edinburgh, Henry Erskine, Lord avocat al Scoţiei la sfârşitul secolului al XVII-lea, mai trecea din când în când pe la universitate pentru a-şi vizita vechii prieteni. Intr-o zi el a reîntâlnit un vechi profesor, un distrat notoriu,

de care fusese foarte legat. A cam dat înapoi însă când profesorul l-a salutat astfel: „Dragul meu, mi-a părut foarte rău când am auzit ce s-a întâmplat. Cine-a murit, tu sau fratele tău?" Confuz, Erskine i-a răspuns că el murise. „Vai, dragul meu, aşa credeam şi eu, a murmurat trist profesorul. îmi pare foarte, foarte rău", a continuat el, îndepărtându-se.

confuzie la mustaţă

Actorul de comedie John Drew şi-a ras la un moment dat mustaţa, schimhându-şi spectaculos aspectul. La scurtă vreme, el s-a întâlnit cu satiristul englez Max Beer- bohm, pe care nu l-a recunoscut. Beerbohm însă şi l-a adus aminte foarte bine pe american: „Domnule Drew, am impresia că nu mă mai recunoşti, acum, că nu mai ai mustaţă."

sau poate că ar trebui să dai o şansă politicii

în 1943, Warner Brothers a lansat comedia muzicală *This Is the Army,* scrisă de Irving

Berlin şi avându-l în distribuţie pe locotenentul Ronald Reagan. în prima săptămână de filmări, Reagan a făcut cunoştinţă cu Berlin în vreo cinci rânduri, iar acesta i-a spus de fiecare dată acelaşi lucru: „Tinere, m-am uitat cu atenţie la tine. Mai ai de lucrat pe ici, pe colo – spre exemplu, la răguşeala aia din voce –, dar sunt de părere că, după ce se termină războiul, ar trebui să iei în serios actoria." Asta în condiţiile în care Reagan lucra deja la Hollywood de 6 ani.

e posibil să fi fost cea mai bună familie pe care am gustat-o vreodată

Edward al Vll-lea, regele Marii Britanii din 1901 până în 1910, a încercat la un moment dat să-şi amintească o vizită acasă la colonelul James Biddle, unde fusese servit cu un fel de carne de porc

amestecată cu făină de porumb într-un aluat, apoi feliată şi prăjită, cunoscută sub numele de terci. Iată şi povestea regelui: „Pe vremea când eram Prinţ de Wales, în Philadelphia, am cunoscut o familie numeroasă... Terci se numeau, şi-a amintit el ezitant. Mi-au servit o mâncare autohtonă delicioasă — am impresia că-i spuneau Biddle".

eram mult mai în vârstă pe-atunci, mai în vârstă chiar decât acum (versul al doilea)

Câştigătorul concursului de senilitate prematură, categoria rock'n-roll, este... Mick Jagger! În 1986 se spunea că liderul lui Rolling Stones, deşi la vremea respectivă n-avea decât vreo douăzeci şi cinci de ani, a fost obligat să returneze 5 milioane de dolari, avansul pentru cartea sa de memorii, pentru că n-a fost în stare să-şi amintească prea

multe despre propria viaţă.

iupiii!

în 1960, inventatorul belgian Joseph Merlin a ataşat roţi de metal cizmelor sale, creând astfel prima pereche de role. Ca să-şi popularizeze invenţia la un bal din Londra, şi-a făcut apariţia pe role pe ringul de dans, cântând la vioară. Din păcate, nu prea exersase oprirea, aşa încât, după cum a povestit un martor îngrozit, „s-a repezit într-o oglindă care valora mai bine de 10 000 de şilingi, pe care a făcut-o fărâme, şi-a distrus instrumentul şi s-a rănit foarte grav".

dacă stau să mă gândesc, o să mă aşez

şi-o să mă simt prost

De Ziua Persoanelor cu Handicap, în Texas, Gib Lewis, purtătorul de cuvânt al Camerei Reprezentanţilor din 1989 până în 1992, a strigat către un grup de persoane aflate în scaune cu rotile: „Vreţi să vă ridicaţi odată, să vă putem identifica?"

desertul l-oi fi luat?

J. David Stern, proprietarul şi editorul lui *New York Post,* cobora pe o stradă din Manhattan, în 1943, când şi-a întâlnit un prieten care i-a propus să ia prânzul împreună. Stern, care se grăbea, a acceptat fără prea mare chef, dar numai dacă se opreau la un restaurant din apropiere. După ce s-au aşezat şi au comandat, Stern s-a întrebat cu voce tare de ce nu-i era deloc foame, la care chelnerul i-a atras atenţia: „îmi cer scuze, domnule, dar tocmai aţi mâncat la noi acum cinci minute."

să facem din grantham... tot grantham!

La sfârşitul anilor 1980, edilii din Grantham, New Hampshire, au încercat să înlăture confuzia provocată locuitorilor de două străzi cu nume asemănătoare, Stoney Brook Drive şi Stoney Brook Lane. însă edilii au nimerit din lac în puţ, căci au pierdut din vedere motivul schimbării şi au rebotezat străzile Old Springs Drive şi Old Springs

Lane.

aşa se explică tichia de pe cap

Papa loan al XXIII-lea, care a fost pontif între 1958 şi 1963 (anul morţii), a spus la un moment dat că, în timp ce adormea, îi treceau prin cap tot felul de gânduri pe care încerca să nu le uite. „Trebuie neapărat să discut problema asta cu Papa", îşi impunea el. Apoi se trezea şi îşi dădea seama: „Aoleu, *eu* sunt Papa!"

asta *numesc eu actorie*

Intr-o bună zi, faimosul actor englez John Gielgud, care lua cina într-un restaurant cu un bine-cunoscut scenarist, a început să tragă cu coada ochiului la cineva pe care bănuia că l-ar cunoaşte. „L-ai văzut pe individul care tocmai a intrat? l-a întrebat pe cel cu care lua cina. E cea mai plictisitoare persoană din Londra... de fapt, a doua, după Edward Knoblock." Exact în clipa aceea Gielgud şi-a dat seama că bărbatul cu care lua masa era chiar Edward Knoblock. „Nu tu, bineînţeles,
a adăugat repede Gielgud, despre *celălalt* Edward Knoblock

vorbeam!"

se scrie l-a-m-p-e

După ce filozoful german Immanuel Kant şi-a concediat servitorul pe nume Lampe, care-i fusese alături o perioadă îndelungată, a început să se teamă că nu şi-l va putea nici-odată scoate din cap. Ceva remuşcări, oare? Cert e că şi-a notat în jurnal „să-şi aducă aminte să uite pentru totdeauna numele Lampe”.

nici un pion domestic

În 1937, şahistul George Koltanovski a învins într-un simultan 34 de jucători, jucând legat la ochi – record mondial. După moartea sa, soţia lui. Leah, a povestit că, din păcate, Koltanovski n-a fost niciodată în stare să-şi amintească să cumpere pâine în drum spre casă.

cum aş putea fi sigur?

Jesse Lasky, a cărui carieră la Hollywood ca producător şi director de studio s-a întins între anii 1913 şi 1951, ţinea un discurs de bun venit în cinstea lui Maurice Chevalier la o cină, în New York, însă tot pierdea firul cuvântării. De fiecare dată se uita confuz în jur şi întreba: „Unde eram?" A făcut-o de atâtea ori, încât actorul de comedie George Jessel n-a mai reuşit să se abţină şi i-a spus într-un târziu: „Eşti la Hotel Astoria şi numele tău e Jesse Lasky."

greşeală mentală a aruncătorului

Când aruncătorul Charlie Liebrand de la Atlantic Braves a reuşit a o mia aruncare într-un meci împotriva lui Philadelphia Phillies, a vrut să ia mingea ca amintire. Când jucătorul de la prindere i-a aruncat-o înapoi, Liebrand a azvârlit-o spre linia de ţintă, gân- dindu-se că o va lua mai târziu. Ceea ce n-a luat însă în calcul a fost faptul că n-a cerut time-out. În timp ce urmărea mingea ros- togolindu-se, un jucător

de la Phillies a alergat liniştit până la a doua bază, iar Liebrand a fost sancţionat cu greşeală tehnică.

să nu sufli o vorbă despre faptul că toată lumea purta costume negre

Cei doi bărbaţi care au pus la cale jaful de la hotelul AmeriSuites din Little Rock, Arkansas, au uitat să-şi facă temele. Când au încercat să jefuiască schimbul de noapte, au descoperit că în hotel se cazase un contingent serios de agenţi secreţi, care-i protejau pe preşedintele ales Bill Clinton şi pe vicepreşedintele ales Al Gore după alegerile din 1992. Hoţilor nu le trecuse, de altfel, prin cap nici să arunce o privire în parcarea hotelului – dacă ar fi făcut-o, şi-ar fi dat seama ce se întâmpla, căci parcarea era plină de maşini ale guvernului, dotate cu girofar şi cu numere de District of Columbia.

cuvântul este „confuz”

Allen Ludden, gazda show-ului TV *Password,* a avut – în direct – un moment de derută care l-ar fi zăpăcit până şi pe cel mai aprig adept al puzzle-urilor: „Şi nu uitaţi,

oameni buni, a anunţat el, lunea următoare, *Password* va putea fi urmărită joi seara."

mi-ar plăcea să-l cunosc pe omul ăsta într-o bună zi

Prietenii lui Franz Schubert erau uimiţi de faptul că acesta părea adeseori să intre într-un fel de transă în momentul în care începea să compună, pentru ca apoi să nu-şi amintească nimic din ceea ce crease. O dată, tenorul Vogel a interpretat una dintre piesele lui Schubert, iar după ce a terminat, compozitorul a exclamat: „Nu-i rău deloc! Cine-a compus piesa?"

iar când spun sfântul pavel, mă gândesc la minneapolis

Dr. William Archibald Spooner, uitucul preot anglican şi administratorul Universităţii Oxford după numele căruia au fost numite

nişte lapsusuri lingvistice – *spoonerisme* –, şi-a încheiat la un moment dat o predică astfel: „în ceea ce priveşte predica pe care tocmai am ţinut-o, vă rog să luaţi aminte că atunci când am vorbit despre Aristotel, mă gândeam de fapt la Sfântul Pavel."

cei care uită istoria sunt condamnaţi să critice nişte clădiri ireproşabile

Muzeul Lower East Side Tenement de pe Orchard Street din Manhattan a fost creat în 1988, în onoarea a milioane de imigranţi care au locuit cu chirie în apartamentele suprapopulate ale oraşului. Aceste clădiri întunecate şi strâmte fuseseră descrise de reformatorii începutului lui 1843 ca fiind improprii din punctul de vedere al mărimii, poziţiei, încălzirii, ventilării şi din punct de vedere sanitar. Dacă se plângeau, chiriaşii erau evacuaţi imediat. Să revenim în anul 2002, când cei din conducerea muzeului au părut loviţi de o pierdere colectivă de memorie, căci uitaseră chiar amintirile pe

care voiau să le transmită vizitatorilor. Pentru a se putea extinde, a fost încheiat un acord cu statul, prin care clădirea de alături a fost condamnată la dispariţie – deşi fusese recent renovată. Planul era să fie evacuaţi toţi chiriaşii, exact ca în vremurile demult apuse, iar apoi să se investească două milioane de euro în lucrările de extindere a muzeului prin recrearea mahalalelor în clădirile modernizate. „Ironic, într-adevăr", a recunoscut RuthJ. Abram, directorul muzeului. Ca să sublinieze şi mai bine ironia, strămoşii proprietarului Lou Holzman fuse- seseră la rândul lor imigranţi şi ajunseseră să trăiască în clădirea cu pricina în 1910. După foarte multă publicitate negativă, statul a amânat discuţia pe termen nedefinit.

atunci mi-am scos capul pe geam, doar de-al dracului

Anul 1977 a fost decisiv pentru pierderile de memorie în care au fost implicaţi şoferii canadieni. Potrivit publicaţiei *Toronto Sun,* un şofer, completând un formular de

asigurări, şi-a justificat astfel ghinionul: „Veneam acasă, dar am greşit locuinţa şi am intrat într-un copac care nu era al meu." Un alt nefericit a scris în formularul său: „Eram convins că aveam geamul coborât, dar mi-am dat seama că nu era aşa când am încercat să scot capul afară."

uite, scumpo, am cumpărat o măsuţă de toaletă cu tot cu creier!

După moartea iubitului prozator şi filozof francez Voltaire, inima şi creierul lui au fost conservate, fiind considerate comori naţionale. Urmaşii săi şi guvernul s-au luptat ani de-a rândul pe seama acestora şi a întrebuinţării lor finale, timp în care, se pare, creierul ajuns din greşeală în sertarul unei comode. Mai târziu, nimeni nu şi-a amintit despre ce comodă era vorba, ci doar că ea fusese vândută, împreună cu alte piese de mobilier, la o licitaţie. în mod straniu, „norocosul" proprietar n-a anunţat pe nimeni că ar fi găsit un creier într-un sertar. (Cât despre inima lui Voltaire, staţi liniştiţi, se odihneşte la loc sigur în

Biblioteca Naţională din Paris.)

în general, aş prefera să fiu în negru

îngrozit de gândul că ar putea rămâne fără bani într-un oraş necunoscut, W.C. Fields şi-a deschis câte un cont în fiecare oraş pe care-l vizita. Mai mult decât atât, fiindu-i teamă de hoţi, a folosit alt nume pentru fiecare dintre aceste conturi. Din păcate, cum nu avea şi bunul obicei să-şi noteze aceste nume, a sfârşit prin a ţine minte doar 23 – dintr-un total de 700.

pierdere generală de memorie

Sir William Erskine a fost comandant sub ordinele ducelui de Wellington. în timpul uneia dintre îngrozitoarele sale pierderi de memorie, Erskine a fost găsit luându-şi liniştit cina în loc să apere un pod strategic. Mai târziu el a avut mustrări de conştiinţă faţă de neglijarea podului, dar a trimis în misiune doar cinci oameni. Când un alt ofiţer şi-a exprimat îngrijorarea, Erskine s-a răzgândit din nou şi s-a hotărât să trimită un întreg regiment. El şi-a notat ce avea de

făcut pe un bileţel pe care l-a băgat în buzunar şi a uitat totul în secunda doi.

ar fi putut fi mai rău – spre exemplu, să uite al doilea „h”

în 1995, Dan O’Connor, un fan înfocat al fotbalului din Notre Dame, s-a hotărât să-şi tatueze pe o mână sloganul

echipei sale preferate, „Fighting Irish††„. Doar că artistul care se ocupa de tatuaj, şi care a primit 125 de dolari pentru opera respectivă, şi-a găsit chiar atunci să fie lovit de o pierdere de memorie, aşa încât, chiar şi cu textul în faţă, i-a scris omului pe braţ „Fighting Iris‡‡". O’Connor, care l-a dat ulterior în judecată, a spus: „Nu e vorba de o maşină lovită, pe care o poţi schimba, ci e vorba de carne."

al treilea premiu anual g.k. chesterton pentru uitucenie îi revine lui... g.k. chesterton

---

†† Irlandezii luptători *(n.tr.').*

‡‡ Să te lupţi cu Iris *(n.tr).*

Scriitorul englez G.K. Chesterton era complet derutat în materie de trenuri. De exemplu, o dată s-a dus la ghişeul de bilete dintr-o gară şi i-a cerut o cafea agentului rămas fără grai, după care a intrat în restaurantul gării, ca să piardă timpul până la sosirea trenului, şi i-a cerut chelnerului un bilet.

eram atât de disperaţi, că nici nu ne-am mai bătut capul să le citim

Impresarul Richard Branson, fondatorul companiilor Virgin Records, Virgin Atlantic Airways, Virgin Express şi Virgin Mobile, e un cunoscut iubitor de aventură. La un moment dat, după ce uitase să-şi ia cu el cel mai important lucru într-o călătorie cu balonul în jurul lumii, i-a sfătuit astfel pe câţiva prieteni de-ai săi, căutători de senzaţii tari: „Dacă urcaţi vreodată într-un balon pe bază de aer cald, pentru o călătorie în jurul lumii, nu uitaţi de hârtia igienică. Odată a trebuit să aştept să-mi intre un fax.”

cred că n-o să văd vreodat’/ un poem frumos ca un ciorap

Reverendul William Lisle Bowles,

prietenul „Poeţilor lakişti", grupul din care făceau parte Coleridge şi Wordsworth, era el însuşi un poet minor, dar, conform contemporanilor săi, caracteristica sa cea mai importantă era faptul că suferea de pierderi de memorie. Intr-o seară, Bowles a organizat o cină pentru prieteni, dar a sfârşit prin a-i face pe toţi să aştepte în capul scărilor. Când soţia s-a dus după el, l-a găsit căutând de zor o şosetă. Când s-a apucat şi ea să caute, a descoperit că, de fapt, poetul le pusese pe ambele pe acelaşi picior, distras de gândul la un nou poem.

nu care cumva să-ţi iei ochii de la tocul meu, soldat, îţi ordon

Aleksandr Borodin a fost general în Armata Rusiei, dar şi un cunoscut compozitor, chimist şi medic. O dată el s-a dus acasă complet echipat în haine militare. Haina îi era plină de decoraţii, purta un coif împodobit cu pene şi tot ce era necesar pentru un echipament de paradă, cu excepţia, trebuie s-o spunem, a pantalonilor.

atunci mi-am dat seama că scrierea cuvintelor avea să fie mult mai uşoară decât memorarea lor

Romancierul englez Paul Bailey fusese cândva şi actor – jucase în *Richard al IlI-lea* la Stratford-upon-Avon, alături de Christopher Plummer, care interpretase rolul principal. în actul trei, scena cinci, Bailey, în rolul lui Lovell, trebuia să spună: „Iată capul josnicului trădător, periculosul şi nebănuitul Hastings." într-o seară, n-a fost chip să-şi amintească replica. Plummer s-a zgâit la el timp de „vreo zece minute, aşa mi s-a părut", a povestit Bailey în 1996, după care a declamat: „Acela e capul josnicului trădător, periculosul şi nebănuitul Hastings?", la care, recunoscător, Bailey a replicat, spre uşurarea tuturor: „Da."

pune sau taie câteva zerouri

Ceva trebuie să le fi scăpat tuturor celor din firma de investiţii newyorkeză Bear Stearns când, în

2002, au ordonat vânzarea unui pachet de acţiuni în valoare de 4 miliarde de dolari, asta în condiţiile în care suma corectă ar fi fost de 4 milioane de dolari, o greşeală multiplicată cu 1000. După această incredibil de scumpă zăpăceală, compania a fost capabilă să acopere doar aproximativ 85 de procente din stocul vândut din greşeală. Şi când te gândeşti că în reclame tocmai se ridicase în slăvi abilitatea de a „executa tranzacţii complexe ireproşabile".

bună încercare

Colonelul aliat Robert Martin avea un plan unic de a cuceri Uniunea în timpul Războiului Civil. Cu ajutorul a opt agenţi secreţi, el avea să ardă din temelii NewYorkul în geroasa noapte de 25 noiembrie 1864. Bărbaţii s-au cazat în hoteluri diferite, au aprins repede nişte focuri mititele, presupunând că acestea aveau să se extindă, după care şi-au luat tălpăşiţa. Din păcate, uitaseră un lucru esenţial: pentru a arde, focul are nevoie de oxigen. Agenţii nu se gândiseră să deschidă

uşile şi geamurile, aşa că, din lipsă de aer, focurile s-au micşorat şi-au pierit fără să se mai extindă, iar New Yorkul şi Uniunea au scăpat cu obrazul curat.

vrei să spui că ziarele nu se livrează singure?

în 1965, directorul de ziar Lionel Burleigh a lansat *Commonwealth Sentinel,* despre care pretindea că avea să fie „cel mai neînfricat ziar britanic". Burleigh stătea la London Brown Hotel, pregătindu-se de zor pentru lansare, când a primit un telefon de la poliţie: „Aveţi ceva de-a face cu lansarea ziarului *Commonwealth Sentinelă* Vă întrebăm pentru că în faţa hotelului sunt vreo 50 000 de exemplare care blochează intrarea." Se pare că Burleigh uitase complet să se ocupe de problema difuzării ziarului. Deznodământul a fost că ziarul, care a apărut în premieră pe 6 februarie 1965, a dispărut pentru totdeauna pe 7 februarie în acelaşi an.

contabilii ne-au sfătuit să n-o facem

Ca de obicei, companiile din Washington, D.C., şi-au expediat prin poştă declaraţiile de venit aşa cum trebuia, pe 30 septembrie 1994, la o cutie poştală specială. Lucru ciudat, însă, şi-au văzut plicurile returnate, cu explicaţia „Cutie poştală închisă pe motiv de neplată a chiriei". Se pare că oficialii guvernamentali uitaseră să plătească taxa anuală de 405 dolari.

da, dar uite cât de frumos se deschide

şi se închide torpedoul

Zăpăceala fostului preşedinte al Companiei General Motors, inginerul John DeLorean, a fost una dintre cele mai costisitoare din istorie. Hotărât să dea lovitura de unul singur, în 1981 DeLorean a creat o maşină sport care a fost numită cu modestie după el. Din păcate, acest om strălucit a suferit mai multe pierderi ale memoriei în ceea ce priveşte, printre altele, importanţa unor componente bine gândite, folosirea unor materiale

uşoare şi manopera ieftină. Astfel, maşina sa avea uşi-aripă de porumbel, care se deschideau şi se închideau greu, cântărea prea mult, motorul era insuficient de puternic şi vizibilitatea scăzută. S-au construit doar vreo 9 000 de exemplare, iar pierderile investitorilor au fost uriaşe.

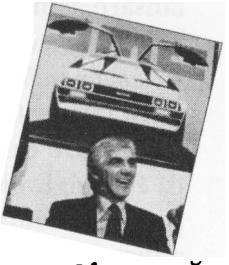

ştiam că proza asta genială îmi era familiară

Intr-o librărie, uitucul scriitor scoţian John Campbell (1708-1775) a fost atât de absorbit de o carte, încât abia după ce a cumpărat-o, a cărat-o acasă şi a citit-o pe jumătate şi-a dat seama că o scrisese el însuşi.

iar acum îi voi elibera
pe toţi criminalii
condamnaţi pe motiv că pur

şi simplu nu s-au supus regulilor care interzic uciderea

altor persoane

Când Davis Dinkins, fost primar al New Yorkului, a fost acuzat că nu şi-a plătit taxele, acesta şi-a învinuit memoria slabă. Uitase pur şi simplu s-o facă, a explicat el, ceea ce-l făcea vinovat de omisiune, nu de un delict – şi în consecinţă nici nu merita să se deranjeze pentru asta. „N-am comis un delict[11], a declarat Dinkins cu convingere, „problema e că ceea ce am făcut nu s-a supus legilor[1'].

nu-l lăsaţi să atingă pământul!

Pentru o întâlnire din 1994, membrii comitetului local al Partidului Republican din Grand Rapids, Michigan, au uitat să aducă steagul american pentru obligatoria depunere a jurământului de loialitate faţă de patrie. Oamenii au fost în încurcătură până când membrul de partid Jack Pettit, care întâmplător purta o cravată care imita drapelul Statelor Unite, s-a

căţărat pe un scaun şi a rămas nemişcat, în timp ce restul lumii a recitat cuvintele declaraţiei.

mulţumesc, dar am deja un semn de carte la fel

Primind ca onorariu un cec de 1 500 de dolari de la Fundaţia Rockefeller, Albert Einstein l-a folosit luni de zile pe post de semn de carte, după care a rătăcit cartea în care-l ţinea.

Vrând să-şi păstreze registrele într-o oarecare ordine, Fundaţia a emis un duplicat, dar Einstein, care uitase cu desăvârşire de primul cec, le-a scris şi i-a întrebat: „Pentru ce sunt banii ăştia?”

următoarea oprire: oraşul amnezia

Călătorind cu trenul spre o ceremonie, vicarul din Exeter, William Cecil, nu-şi mai găsea biletul. „Nici o problemă, Sfinţia Voastră", l-a consolat controlorul, „ştim cu toţii cine sunteţi". „Toate bune şi frumoase", a replicat vicarul, „dar, fără bilet, cum aş putea să ştiu unde mă duc?"

încă un grog, amice, şi

poate o să avem aplauze la scenă deschisă

Actorul Alan Devlin era cunoscut pentru obiceiid său de a părăsi scena supărat în mijlocul spectacolului. Odată, în timpul piesei *H.M.S. Pinafore,* pusă în scenă la Dublin Gaiety Theatre în 1987, el a aruncat o privire în public şi a strigat: „Gata, mă duc acasă! N-aveţi decât să terminaţi spectacolul singuri!" Numai că a făcut un mic ocol până la cârciuma Neary, unde, îmbrăcat în costumul său de amiral din piesă, a cerut de băut. Din păcate, uitase să-şi dea jos microfonul, rămas pornit, aşa încât sunetele conversaţiei îmbibate în alcool şi clinchetul paharelor au umplut teatrul, împietrind distribuţia şi publicul.

slavă domnului că am găsit o benzinărie deschisă

în 1981, doi hoţi au jefuit o benzinărie din Vancouver, Canada, sechestrându-l pe angajat în baie, şi au fugit cu 100 de dolari. După ce au condus o vreme, şi-au dat seama că s-au rătăcit, aşa că s-au oprit la o benzinărie să se intereseze de

drum, nerecunos- când-o nici pe aceasta, nici pe angajatorul care tocmai scăpase din baie. Imediat după ce au părăsit – pentru a doua oară – benzinăria, angajatul a chemat poliţia. Incredibil, dar adevărat, hoţii s-au întors pentru *a treia oară,* de data asta pe jos. Li se stricase maşina în apropiere şi aveau nevoie de un cablu de remorcare.

de obicei, pierd vremea prin purgatoriu, tu?

Patrickjohn Ryan, arhiepiscopul Philadelphiei, a fost odată oprit pe stradă de un bărbat care căzuse victimă unei uitucenii diabolice. Străinul era convins că-l mai văzuse undeva pe arhiepiscop, dar pur şi simplu nu-şi amintea unde anume. „Unde naiba te-am mai văzut?" a întrebat bărbatul, mor- măind din ce în ce mai frustrat, moment în care arhiepiscopul a replicat: „Mai bine spune-mi de unde naiba vii dumneata?"

dacă fredonezi câteva măsuri, poate o să-mi aduc aminte unde l-am pus

Cea mai cunoscută creaţie muzicală a lui Aleksandr Borodin a fost opera *Cneazul Igor.* De îndată însă ce a început lucrul, mintea compozitorului a început să pribegească, aşa încât a folosit muzica la o simfonie. De-a lungul anilor, Borodin a tot compus diverse arii pentru *Cneazul Igor,* dar a uitat invariabil pentru ce le scria, aşa încât le folosea la altceva. În cele din urmă, compozitorul şi prietenul său rus Rimski-Korsakov a terminat *Cneazul Igor* în locul lui – la trei ani după ce Borodin a murit.

alt partid, te rog

înainte de a cuceri un loc în Senatul Caro- linei de Nord în 1998, viitorul candidat la funcţia de vicepreşedinte John Edwards era foarte puţin interesat de politică. Aşa de puţin, încât de multe ori uita să voteze. Când a fost întrebat dacă îşi începuse cariera politică la democraţi sau la republicani, Edwards n-a fost în stare să-şi amintească din ce partid făcuse parte.

tocmai am avut o conversaţie minunată cu 894-606-5789

Strălucitul matematician maghiar Paul Erdos avea obiceiul de a-şi suna colegii din toate colţurile lumii la orice oră. Cu toate că-şi amintea numerele de telefon ale tuturor matematicienilor pe care-i cunoştea, de cele mai multe ori nu-şi putea aduce aminte şi numele lor, aşa că nu le folosea deloc în timpul convorbirii – cu excepţia unui singur coleg, Tom Trotter, căruia îi spunea Bill.

pe de altă parte, aud armarea unui pistol de la 18 kilometri

Preşedintele Ulysses S. Grant n-avea strop de ureche muzicală şi nici nu ţinea minte muzica. Intr-o seară, el a fost întrebat dacă îi plăcuse concertul la care asistase. „Cum ar fi putut să-mi placă? Eu nu ştiu decât două cântece. Unul dintre ele e *Yankee Doodle,* iar celălalt, nu.”

trebuie să vă amintiţi!

Bill Harbach, unul dintre primii producători ai emisiunii *The Tonight Show,* şi-a rugat odată secretara să-i telefoneze lui Charlton Heston, un viitor invitat, şi să aranjeze o repetiţie. „Fă-mi legătura cu... ăăă... Charleston Hudson!" a zbierat Harbach. Cum însă imediat după aceea şi-a amintit că actorul jucase rolul lui Moise în filmul *Cele zece porunci,* el s-a corectat: „Adică, ştii tu, cu Chester Moses!"

şi zici că-i rău? stai să vezi cum mă port cu enoriaşii!

În secolul al XVIII-lea, vicarul englez George Harvest era obligat adeseori să împrumute un cal ca să se deplaseze, deoarece uita unde-l lăsase pe-al său. în cele din urmă, nimeni n-a mai vrut să aibă de-a

face cu el, căci sfârşea de fiecare dată prin a rătăci şi caii împrumutaţi. Când încă îşi avea animalul propriu, în momentul în care ajungea la destinaţie, descăleca şi-l ducea de căpăstru; dacă însă calul scăpa de hăţuri sau băiatul de la grajduri i le scotea cumva, atunci uitucul popă îşi continua drumul, ţinând de hăţuri de parcă în spatele lui ar fi venit şi calul.

dar portretul acelei femei cu zâmbet enigmatic?
nu-mi spune că şi ăla e al meu!

Excentricul editor şi magnat William Ran- dolph Hearst (1863-1951) era cunoscut pentru fanatismul cu care vâna opere de artă – el a fost satirizat, de altfel, de Orson Wells în *Cetăţeanul Kane.* Odată, Heart şi-a trimis asistentul să cutreiere Europa în căutarea unei capodopere pe care era hotărât să şi-o adauge la colecţie. Câteva luni mai târziu, după ce căutase pretutindeni, asistentul i-a spus că reuşise în cele din urmă să localizeze opera, care, de altfel, n-avea să-l coste nici o leţcaie pe

Hearst! Cum aşa? Pentru că o cumpărase deja, cu ani în urmă, o aruncase într-un depozit peste ocean şi, cum făcuse cu atâtea alte lucruri, uitase complet de ea.

aveţi cumva idee
ce rol trebuie să joc?

Actorul Junius Booth, tatăl lui John Wilkes Booth, asasinul lui Lincoln, şi al actorului Edwin Booth, era vestit pentru pierderile sale de memorie. Odată, în culise, Booth a dat peste directorul teatrului, care-l căuta disperat chiar înainte de ridicarea cortinei. Senin, Booth l-a întrebat: „Unde-i scena? A, şi ce piesă se joacă?”

ce ticălos
ar fura maşina cuiva?

În 1997, Paco Bocconini a înhăţat echivalentul a 4 500 de dolari de la un oficiu poştal din Cariato, Italia. Necazul a fost că, în momentul în care s-a năpustit pe stradă, ia maşina de unde nu-i. Se pare că uitase să oprească motorul, aşa că îi fusese furată. Când poliţia a ajuns la faţa locului, Paco încă stătea uluit în faţa oficiului poştal.

aha, asta ar explica de ce porţi cel mai scump costum

Maxwell Perkins (1884-1947), influentul editor al lui F. Scott Fitzgerald, Ernest Heming- way şi Thomas Wolfe, tocmai stătea de vorbă cu un tânăr scriitor, când un bărbat distins a intrat în biroul său de la editura newyor- keză Charles Scribner's Sons. Perkins l-a studiat pe bărbat fără să dea nici cel mai mic semn că l-ar recunoaşte, până când acesta n-a mai suportat şi a răbufnit: „Sunt Charles Scribner, căscatule!"

nu te simţi mai bine?

Tatiana Cooley, câştigătoarea câtorva concursuri naţionale de memorie, poate ţine minte 3 125 de cuvinte, 100 de nume şi feţe, 1 000 de numere, un poem de 54 de versuri şi ordinea precisă în care au fost amestecate cărţile dintr-un pachet. În viaţa personală însă, ea e o uitucă notorie şi o dependentă de *post-it-wi* şi liste de cumpărături.

numele meu e... zapacello!

Pentru punerea în scenă a operei

Turandot de Puccini, Opera din Roma a proiectat un decor care cuprindea un curs de apă şi un mic pod chinezesc deasupra lui. Pe un mal se afla Carlos Gasparini, tenorul care juca rolul prinţului Calaf, iar pe celălalt, soprana care o juca pe prinţesa Turandot. Când aceasta striga: *Mio nome e Amare!* („Numele meu e dragoste![14]), tenorul trebuia să traverseze podul în fugă şi s-o îmbrăţişeze, numai că, uitând ce avea de făcut, a încercat să sară peste cursul de apă. S-a împiedicat însă şi a făcut bâldâbâc.

mi-ai sucit minţile şi nu mai ştiu ce fac

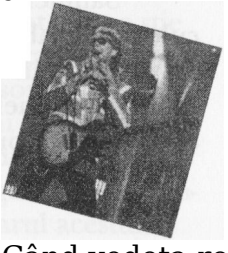

Când vedeta rock Ray Davies de la The Kinks a dat examenul pentru permisul de conducere, în 1960, a pierdut din vedere să se uite şi pe unde mergea, aşa încât a doborât la pământ o doamnă care-şi căra

liniştită cumpărăturile. Davies a sărit imediat din maşină s-o ajute, dar a uitat să tragă frâna, silindu-l pe instructor să oprească maşina înainte de a produce şi alte pagube. „Nu voiam să-mi iau permis decât ca să intru şi eu în rândul lumii normale", s-a disculpat Davies. „Dar asta a fost o tâmpenie."

unde sunt copreşedinţii larry şi shemp?

Pierderile de memorie ale preşedintelui Ronald Reagan erau legendare. Reagan uita frecvent în ce ţară a lumii se afla sau nume le demnitarilor cu care se întâlnea. Când a vizitat Brazilia, a numit-o Bolivia. A salutat-o pe prinţesa Diana adresân- du-i-se cu „prinţesă David";

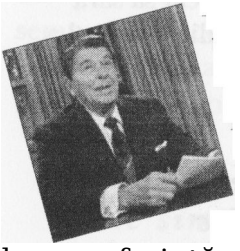

la o conferinţă a primarilor i s-a prezentat lui

Samuel Pierce, singurul membru

de culoare al cabinetului său, crezându-l primarul vreunui oraş american, iar preşedintelui Samuel Doe al Liberiei i s-a adresat cu „domnule preşedinte Moe".

improvizaţie totală

Actriţa americană de origine irlandeză Ada Rehan (1857-1916) a jucat la un moment dat rolul unei eroine într-o comedie romantică în care dădea replica unui actor tânăr şi agitat. într-o scenă, trebuia să-i pună actorului o întrebare crucială pentru intriga piesei şi apoi să facă o scurtă pauză, aşteptând răspunsul. Numai că tânărul îşi uitase replica, aceasta fiind, din întâmplare, „Nu răspunzi". Din culise, cineva i-a suflat frenetic: „Nu răspunzi... Nu răspunzi..." Tânărul nostru, mai sărac cu duhul, a crezut că era o indicaţie scenică, aşa că, iritat, a răbufnit: „Cum dracu' aş putea să răspund, când habar n-am ce trebuie să spun?"

şi e mort de secole

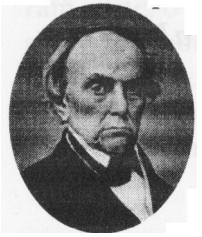

După moartea lui Daniel Webster, congres- menul Jerry Simpson din Kansas l-a elogiat pe marele senator de Massachu- setts, orator şi avocat. Nu se ştie cum, dar, în orice caz, la un moment dat Simpson l-a confundat pe Daniel cu Noah Webster (deşi între cei doi nu exista absolut nici o legătură) şi a ridicat în slăvi dicţionarul acestuia din urmă, primul realizat şi publicat de un american. Un alt congresmen, aflat în preajmă, i-a şoptit *„Noah* a fost cel cu dicţionarul", la care Simpson, cu mintea din ce în ce mai înceţoşată, l-a pus la punct, şoptindu-i: „Asta e cel cu *arca*|"[§§]

prezint, deci gafez

Congresmenul newyorkez Clarence E. Hancock se număra printre cei câţiva vorbitori de la o întâlnire a

---

§§ Noah (engl.) – Noe ***(n.tr).***

unui club al femeilor din districtul său. Hancock, care servise la Casa Albă timp de 20 de ani, a fost prezentat astfel de preşedintele clubului: „Dragi membri, aceasta este ultima noastră întâlnire din acest an, iar programul a fost deosebit. Ceea ce ne-au spus vorbitorii noştri de până acum a fost şi amuzant, şi educativ. Astăzi însă avem de-a face cu altceva decât ne-am obişnuit. Vi-l prezint pe congresmenul Hancock."

prima calitate e să nu-ţi aminteşti calităţile

La cea de-a optzecea aniversare, scriitorul Somerset Maugham a luat cuvântul la un dineu organizat în cinstea sa la Londra. „Faptul că îmbătrâneşti are multe avantaje", a început scriitorul, dar s-a întrerupt imediat şi a început să se zgâiască la masă. Pauza s-a transformat într-o tăcere lungă şi apăsătoare. Maugham s-a uitat absent prin încăpere, mutându-se de pe un picior pe altul şi pri- vindu-şi neajutorat notiţele. în cele din

urmă, el şi-a dres vocea şi a spus: „încercam să-mi dau seama care-ar fî acestea".

16. lasă lista în maşină, să ne poată găsi poliţia

în 1996, doi prizonieri evadaţi de la Marble Valley, Vermont, au trebuit să abandoneze maşina pe care o furaseră şi s-o ia la picior, când un poliţist s-a apropiat de ei. Acesta a găsit însă înăuntru o listă foarte folositoare, pe care fugarii uituci o încropiseră ca să-şi aducă aminte ce-aveau de făcut: „Conducem până în Mâine, găsim un loc sigur, cumpărăm arme, o aducem pe Mărie, aducem maşina – Darmouth, jefuim, fugim la New York." Ceva mai târziu, cei doi au fost arestaţi în Manhattan, în timp ce încercau să urce într-un autobuz de la Mâine la New York.

ce coincidenţă! avem acelaşi nume!

în vreme ce lucra la nişte ecuaţii, marele matematician David Hilbert a avut o idee revoluţionară, care a condus la dezvoltarea unei noi laturi a geometriei. Erau implicate spaţiile multidimensionale,

cunoscute mai târziu sub denumirea de „spaţii Hilbert". După o vreme, Hilbert s-a întâlnit la o conferinţă cu prietenul său, tot matematician, Richard Courant. Câteva dintre lucrările prezentate la această conferinţă făceau referire la spaţiile Hilbert. După o astfel de prezentare, un Hilbert total perplex s-a întors spre prietenul său şi l-a întrebat: „Richard, ce-i ăla spaţiu Hilbert?"

clienţi curăţaţi bine de tot

în 1992, divizia britanică a companiei de aspiratoare Hoover a avut o promoţie prin care erau oferite bilete de avion dus-întors din Londra spre alte oraşe din Europa. Tot ce trebuia să faci era să cumperi produse Hoover în valoare de 150 de dolari. Pentru cumpărături de 375 de dolari, primeai două bilete dus-întors spre New York sau Orlando. Din păcate, cei de la Hoover nu şi-au făcut prea bine socotelile. Peste 20 000 de clienţi au primit bilete de avion gratis înainte ca Hoover să oprească respectiva campanie pro-

moţională, care i-a adus pierderi de 50 de milioane de dolari.

ştii tu, e mişcarea aia filozofică americană care are legătură cu spiritualitatea...

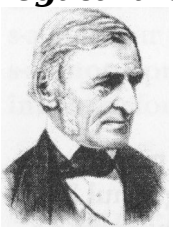

Eseistul, poetul şi filozoful Ralph Waldo Emerson a luat parte la funeraliile bunului său prieten Henry Wadsworth Longfellow în 1882, dar zăpăcitul de el nu şi-a putut aminti numele lui Longfellow. întorcându-se către un individ îndoliat, i-a vorbit despre prietenul său, spunându-i „Acest domn", după care a adăugat: „a avut un suflet minunat". Dar Emerson uita adeseori şi numele obiectelor, trebuind să facă referire la acestea pe căi ocolitoare. „Instrumentul cu care se cultivă pământul" era, spre exemplu, plugul, iar „lucrul acela pe care-l iau din greşeală străinii" era umbrela.

nimeni nu-i perfect

Pe 28 iulie 1962, sonda spaţială *Mariner 1* a fost lansată de la Cape Canaveral. Misiunea sa ştiinţifică era să ajungă pe Venus după 100 de zile petrecute în spaţiu, să intre pe orbită, iar apoi să trimită informaţii preţioase înapoi pe Pământ. Numai că, la 4 minute de la lansare, racheta în valoare de 18 milioane de dolari s-a abătut periculos de la cursul normal şi a trebuit să fie distrusă. Care a fost cauza celor întâmplate? Cineva uitase să introducă un simbol în programul calculatorului.

dar suntem convinşi că nu e plat

Propunerea originală, din 1970, pentru satelitul şi racheta nucleară din programul Star Wars, care au costat mai multe miliarde de dolari, a trebuit să fie revăzută în momentul când oamenii de ştiinţă implicaţi în proiect au suferit o pierdere de memorie fantastică. Era nevoie de calcule incredibil de elaborate ca o reţea de sateliţi să poată detecta rachetele inamice,

urmând ca acestea să fie distruse de către antiaeriană înainte de a ajunge în S.U.A. Din nefericire, oamenii de
ştiinţă au uitat să ia în considerare dimensiunile exacte ale Terrei, făcând astfel imposibilă determinarea traiectoriilor probabile şi a poziţiei vreunui focos.

spune-i că suni tu – suntem în toiul piesei

Memoria obişnuia să-i joace feste actorului A.E. Mathews în cele mai nepotrivite momente. Odată Mathews (1869-1960) juca într-o piesă în care la un moment dat era implicat un telefon foarte important pentru intrigă. El trebuia să răspundă, doar că, în momentul în care a ridicat receptorul, mintea lui s-a golit pur şi simplu. Disperat, omul nostru s-a întors spre altcineva de pe scenă şi i-a întins telefonul, spunându-i: „E pentru tine.”

până când amnezia totală ne va despărţi

în 1920, Albert Muldoon a acceptat să-i fie cavaler de onoare prietenului său Chris- topher la

nunta care avea loc în Kileter, un sat din Irlanda de Nord. Uitând însă unde trebuia să stea în timpul ceremoniei, Muldoon s-a aşezat în acea parte a mirelui unde n-avea ce să caute. Preotul, care nu aruncase nici măcar o privire spre fericitul cuplu, i s-a adresat doar lui Muldoon în timpul slujbei, nicidecum lui Christopher. Complet confuz, Muldoon a răspuns îndatoritor întrebărilor preotului, în timp ce Christopher a suferit el însuşi o pierdere de memorie, uitând cum trebuia să decurgă ceremonia. Abia când Muldoon a fost pe ce să semneze în registru, la rubrica „Mire", şi-a dat seama şi mireasa că era pe cale să se mărite cu altcineva.

şi când te gândeşti că* tot *apar în hali of fame

În primul deceniu al secolului trecut, aruncătorul Rube Waddell de la Philadelphia Athletics, poate cel mai excentric jucător de baseball din istoria acestui joc, dispărea adeseori între reprize în momentul în care era afară din joc.

O dată, după o căutare disperată, Waddell a fost găsit în afara stadionului, jucând bile cu copiii din preajmă; altă dată a fugit să urmărească o maşină de pompieri. Câteodată ajungea la stadion doar cu câteva minute înainte să înceapă meciul şi intra direct pe teren, smulgându-şi hainele de pe el pe măsură ce se apropia de vestiar, pentru a-şi pune echipamentul.

găsiţi-l pe shakespeare – ne trebuie o rescriere

Pentru un film al Companiei Columbia Pic- tures, un scenarist trebuia să scrie un discurs important pentru director, pe care acesta urma să-l prezinte consiliului. Scenaristul a ales unul pe care Spartacus, sclavul roman ajuns căpetenie a rebelilor, îl ţinuse oamenilor săi. „Ce dracu-i asta?" a explodat mai-ma- rele de la Columbia Pictures, Harry Cohen, după ce a citit scenariul. Scenaristul i-a explicat de unde se inspirase, dar fără să-l impresioneze pe Cohen. „Nu vreau rahatul ăsta, s-a enervat el, vreau un discurs pe

care să-l recunoască toată lumea."
„Ceva în genul monologului lui Hamlet?" a întrebat scenaristul.
„Nu! Nu! a strigat Cohen, recunoscut, de altfel, pentru temperamentul şi memoria sa, ambele la fel de proaste. La ceva de genul *A fi sau a nu fii* mă gândeam!"

cred că am văzut-o pe măriei hemingway cu ea

Deşi se spune că e cea mai mare distincţie pe care o poate primi un actor, nici măcar un Oscar nu ţine piept unei pierderi de memorie. în timpul festivităţii de decernare din 1979, Meryl Streep şi-a lăsat statuia pentru cea mai bună actriţă într-un rol secundar la toaletă. (Din fericire, a fost recuperată ceva mai târziu.)

al dumneavoastră, cu totul şi cu tocul

JamesJ. Sylvester, profesor lajohns Hopkins University în secolul al XlX-lea, era un distrat notoriu. într-o după-amiază, el a oprit un student care ieşea la plimbare, i-a dat o călimară şi l-a rugat s-o pună neîntârziat la poştă, deoarece aştepta un răspuns urgent.

ei, de-acum înainte, dacă-i pe-aşa, o să vă contrazic şi mai şi!

Romancierul englez din secolul al XlX-lea Anthony Trollope a lucrat la poştă cea mai mare parte a vieţii. Din cauza obiceiului său de a se trezi devreme şi de a scrie la repezeală înainte de a pleca la muncă, Trollope a trăit, probabil, o frumoasă pierdere de memorie. într-o bună zi, la o şedinţă, el s-a răstit la un coleg care luase cuvântul înaintea lui: „Nu sunt de acord cu nimic din ceea ce aţi spus! Ce-aţi spus?"

cu excepţia acestui amănunt, suntem în formă bună

în 1898, în Cuba, în timpul războiului dintre Spania şi America,

soldaţii americani care atacau San Juan Hill au dat peste nişte garduri de sârmă ghimpată — prima linie a apărării. Problema a fost că nimeni nu-şi amintise că trebuia să ia foarfeci. Nici măcar cei de la artilerie, care-ar fi trebuit să aibă aşa ceva într-un atac al infanteriei, nu-şi aduseseră aminte.

de ce parte eşti?

în 2002, oficialii de la Teamster Local 988 din Houston, Texas, au uitat, probabil, că de fapt conduc un sindicat, căci au angajat muncitori nesindicalizaţi pentru a ridica o nouă sală de conferinţe. Ei şi-au explicat apoi pierderea de memorie, spunându-le reporterilor că „Muncitorii din sindicat ne costă prea mult”.

mă tem c-o să cinaţi singur în seara asta, domnule bonaparte

Andre-Marie Ampere, marele fizician francez, a fost invitat să ia cina împreună cu cel mai puternic om din lume, împăratul Napoleon. Ampere a uitat însă complet de invitaţie şi n-a mai apărut la cină.

vă rog să-l scoateţi odată pe omul ăla de-aici!

Marele dirijor Arturo Toscanini (1867-1957) acompania de multe ori orchestra cu vocea în timpul repetiţiilor. Numai că uneori uita

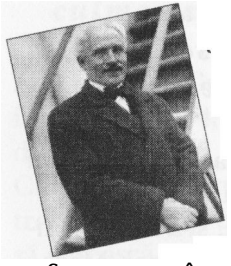

ce face, aşa încât, o dată, în timpul unei repetiţii generale, a cântat atât de tare, încât vocea sa a acoperit instrumentele. Toscanini a oprit orchestra şi a izbucnit: „Pentru numele lui Dumnezeu, cine cântă?"

pe de altă parte,* eu o *să mă plictisesc cumplit

Intr-o duminică, George Salmon, şeful de catedră de la Trinity College, Dublin, a ţinut la biserică aceeaşi predică pe care o rostise cu un an înainte. Incapabil să găsească altă soluţie, a dat înainte cu cititul predicii. Mai târziu Salmon a explicat de ce procedase aşa:

jumătate dintre credincioşi nu fuseseră la slujbă cu un an în urmă, deci nu aveau de unde să ştie că fusese aceeaşi predică; un sfert dintre ei o ascultaseră, dar, fiind la fel de uituci ca el, nu şi-o mai aminteau, iar ceilalţi fuseseră cu siguranţă bucuroşi s-o mai audă o dată.

fir-ar să fie!* ştiam *eu că nu trebuia să lipsesc la ultimele şase repetiţii

La o interpretare americană a operei *Emani* de Verdi, în 1847, tenorul, care juca rolul unui tâlhar de origine nobilă, şi-a făcut o intrare spectaculoasă din stânga scenei. Mare i-a fost mirarea când a văzut că restul distribuţiei îl aştepta în partea opusă, cu faţa spre dreapta scenei. Când a încercat să-şi scoată spada, cum i-o cerea rolul, tenorul a reuşit doar să şi-o agaţe în teacă. În momentul în care a izbutit, în cele din urmă, s-o desprindă, n-a mai izbutit s-o vâre la loc. Ajuns la disperare, a rupt-o la fugă spre ieşire, numai că n-a ales-o pe cea bună. Uşa era ţintuită în cuie.

măcar o să jucăm table până la moarte

Exploratorul englez din secolul al XlX-lea John Franklin s-a târât prin întinderile îngheţate ale Arcticii însoţit de 129 de oameni care, printre altele, cărau cu ei un joc de table, cărţi şi cremă pentru lustruirea nasturilor de alamă. Pe de altă parte, oamenii uitaseră să ia cu ei carabinele, astfel încât, neputând să vâneze, au murit de foame.

culmea uitării!

Actorul Paul Greenwood a a avut o amnezie istorică în 1984, la premiera pe scena londoneză a piesei *The Happiest Days of Your Life.* Chiar la începutul primei scene, Greenwood trebuia să scrie un bilet, numai că n-a reuşit să găsească prin buzunare un pix sau un creion. Publicul tăcea mâlc, aşteptând să se întâmple ceva. Când Greenwood şi-a recăpătat darul vorbirii, tuturor le-a fost clar că-şi uitase complet replicile. Omul a încercat să improvizeze, vrând în acelaşi timp să păstreze ideea piesei. în cel de-al treilea act, el a

întrebat publicul: „S-o iau de la capăt?" Uimiţi de tot ce se întâmplase pe scenă, oamenii au strigat, la rândul lor, în cor: „Da!" *The Times,* în recenzia făcută piesei, a numit episodul „o amnezie de înalt nivel".

de asemenea, nu m-aş filma decât din prim-plan

într-o zi, mogulul cinematografiei Cecil B. DeMille s-a trezit regizând o scenă în care un cowboy trebuia să cadă de pe cal după o rafală de împuşcături. „Nu contează ce se întâmplă, i-a spus DeMille cowboy-ului, trebuie să continui să joci. Nu te opreşti pentru nimic în lume." Scena a început cum nu se poate mai bine, numai că a fost atât de autentică, încât un doctor aflat în studio, nou într-ale Hollywoodului, chiar a crezut că omul fusese rănit, aşa încât a dat fuga să-i acorde primul ajutor, stricând filmarea. DeMille, cuprins de furie, s-a repezit după el, scuturându-l şi blestemându-l în aşa hal, încât bietul doctor a rupt-o la fugă. Mai târziu, când a revăzut secvenţele filmate, DeMille a fost surprins

să-l vadă pe doctor urmărit de un bărbat chel, care-l tot scutura şi înjura. „Cine Dumnezeu mai e şi ăsta?" s-a minunat el. „Doctorul studioului", l-a lămurit un asistent. „Nu, nu el, celălalt bărbat, cel cu limbajul ăla murdar." „Păi, domnule, acela sunteţi chiar dumneavoastră", a bălmăjit asistentul. „Tinere, ţi se poate *părea* c-aş fi eu, dar te asigur că nu-i aşa. Eu nu vorbesc niciodată-n halul ăsta."

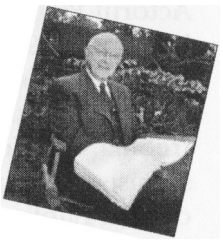

geniul se alege cu fata, geniul pierde fata, geniul găseşte fata, geniul pierde biletul

Pe la sfârşitul anilor 1930, Albert Einstein a plecat din Berlin spre Statele Unite, în vizită. Arhivele Einstein păstrează o pagină unde sunt reproduse însemnările lui Einstein din această călătorie:

„Pagina aceasta descrie plecarea febrilă a lui Einstein şi a soţiei sale, Elsa, din gara din Berlin, în data de 30 noiembrie 1930. Mai întâi el şi-a pierdut soţia, a regăsit-o, apoi a pierdut biletele, dar a reuşit să le găsească şi pe acestea. Aşa a început cea de-a doua călătorie a lui Einstein spre S.U.A.”

al patrulea premiu anual pentru uitucenie

îi revine lui... g.k. chesterton!

Soţia scriitorului G.K. Chesterton s-a obişnuit treptat cu diversele pierderi de memorie ale soţului ei. Odată, pe când acesta făcea baie, femeia l-a auzit ieşind din cadă. După un timp în care nu s-a mai întâmplat nimic, s-a auzit un pleoscăit puternic. S-a dovedit că scriitorul uitase ce făcuse şi se vârâse din nou în cadă. Când şi-a dat seama într-un târziu, el a strigat: „Fir-ar să fie, am mai fost aici!”

opriţi greşeala de geografie

în 1999, Poşta din S.UA a scos pe piaţă o emisie de timbre în valoare de 60 de cenţi bucata, pe care era

reprodus Marele Canion. Textul imprimat pe timbre era următorul: „Marele Canion, Colorado". Doar că Marele Canion e în Arizona.

asta ar trebui să ţină

în 1989, Barry Buchstaber stătea în spatele unei maşini care avea două geamuri sparte, când un poliţist din San Mateo, California, s-a apropiat şi i-a cerut actele. Distrat, Buchstaber i-a dat singurul document oficial pe care-l avea asupra lui: o copie după un mandat de arestare pentru conducere fără permis.

am uitat cum îi spune când ai o amnezie care ţine zece ani

David Bowie a spus cândva că nu-şi mai amintea părţi importante din viaţa sa, lucru pentru care a dat vina pe droguri. „Spre exemplu, nu-mi amintesc nimic, dar absolut nimic, din anul 1975!" s-a văicărit

el.

mă tem că va trebui să te scădem din echipă, niels

Fizicianul danez Niels Bohr, un excelent sportiv în tinereţe, a fost portarul uneia dintre cele mai bune echipe de fotbal din Danemarca în 1905. Intr-un meci cu o echipă germană, un adversar a trimis o minge spre poarta daneză. Toată lumea se aştepta ca Bohr să iasă şi s-o prindă fără probleme, dar el s-a uitat în schimb năuc la una dintre bare. Ce-i atrăsese atenţia în felul ăsta? Nişte calcule matematice pe care le scrisese acolo ceva mai devreme. Nemţii au înscris, iar Bohr n-a mai prins niciodată echipa naţională.

voiam doar să văd dacă-ţi aminteşti

Legendarul agent şi producător Leland Hayward (1902-1971) reprezenta scenarişti de top şi staruri foarte bine cotate, precum Katharine Hepburn, Gene Kelly, Judy Gar- land, Fred Astaire sau Ginger Rogers. Intr-o zi, aceasta din

urmă s-a plâns de scenariul pe care i-l trimisese un producător. Hayward s-a dus întins la biroul acestuia.
„Cum poţi s-o insulţi aşa pe Ginger, dându-i o asemenea porcărie de scenariu, asemenea aiureli?" a ţipat Hayward. „Ieşi până nu te dau eu afară! s-a enervat producătorul. Doar tu ne-ai vândut scenariul!"

s-auzim, pentru papă

în 1970, când preşedintele Richard Nixon a vizitat Vaticanul, secretarul Apărării, Melvin Laird, unul dintre arhitecţii războiului din Vietnam, şi-a făcut apariţia trăgând cu poftă dintr-un ditamai trabucul. I s-a spus imediat să scape de el înainte să apară Papa. Ascultător, secretarul a vârât trabucul într-un buzunar, numai că a uitat să-l stingă. Chiar când a apărut Papa, haina lui Laird a început să fumege, iar apoi a luat foc de-a binelea. Laird a început să se plesnească frenetic peste buzunar, îndemnându-i astfel pe ceilalţi oaspeţi să i se alăture în ceea ce în mod greşit aceştia interpretaseră drept aplauze pentru suveranul pontif.

şi a întrebat pe cineva cine a câştigat războiul civil

Actorul american Joseph Jefferson (1829-1905) se afla în liftul din clădirea
Bursei newyorkeze, când alături de el a urcat un bărbat a cărui înfăţişare i se părea cunoscută. Bărbatul l-a salutat foarte călduros, dar Jefferson nu şi-a amintit şi pace cine era. „Am tatonat terenul, întrebându-l cum de se afla la New York", i-a povestit ceva mai târziu Jefferson unui prieten, „la care omul, puţin surprins, mi-a spus că locuieşte în oraş de câţiva ani buni. În cele din urmă, i-am dat de înţeles, pe ocolite, că nu-mi amin-team numele lui. M-a privit o clipă, apoi mi-a zis aproape în şoaptă că numele său e Ulysses S. Grant.” Cel căruia i-a povestit Jefferson toată tărăşenia l-a întrebat ce s-a mai întâmplat după aceea. „Păi, am coborât la etajul următor."

sir benjamin, pari foarte tras!

Eminentul chirurg englez Sir Benjamin Collins Brodie (1783-1862) se adâncise în scrierea unei

lucrări când a fost târât, fără voia sa, la o petrecere. După ce a golit câteva pahare cu nişte prieteni, s-a dus la toaletă să-şi pregătească evadarea. Brodie plănuia să-şi ia pălăria şi să se strecoare printr-un grup de nou-veniţi. Pe când se furişa afară, toţi bărbaţii au izbucnit deodată în râs, în timp ce femeile, jenate, au întors capul. Ajuns în hol, doctorul, perplex de-a binelea, a fost interceptat de gazda petrecerii, care a exclamat: „Doamne, Dumnezeule, Brodie, aşa te îmbraci de obicei?!" Când s-a întors să se uite în oglinda din hol, Brodie a descoperit că, în loc de pălărie, îşi pusese la subsuoară capacul veceului.

nici nu puteai deosebi un munte de altul

Chiar şi animalele pot suferi pierderi de memorie. Bruno, un St. Bernard utilitar din Alpi, era celebru pentru că uita mereu unde se afla şi încotro mergea. în 1980, o echipă de căutare a trebuit să plece după Bruno, iar echipei i-a luat mai mult timp să ajungă la câine decât le-a trebuit alpiniştilor (la care

urmă să ajungă el) să se refacă. A fost a opta oară în doi ani când Bruno a suferit o pierdere gravă de memorie, ceea ce i-a adus un sfârşit de carieră deloc glorios.

cine a spus că şi citim? noi doar publicăm cărţile

O stranie pierdere de memorie a avut loc în 1975, când Chuck Ross, un scriitor cu un simţ al umorului mai răutăcios, a copiat de mână primele 20 de pagini ale romanului *Steps* al lui Jerzy Kosinski, câştigător al National Book Award în 1969. După aceea, Ross l-a trimis la patru edituri, sub numele său, inclusiv la Houghton Mifflin, editura care publicase cartea lui Kosinski. Toate l-au respins. Nefiind convins că îşi demonstrase punctul de vedere, în 1978 şi 1979 Ross a trimis întregul manuscris, scris de mâna sa, la 14 editori şi 13 agenţi literari. Toţi l-au respins, inclusiv Random House, primul său editor – fără a da vreun semn că l-ar fi recunoscut!

să dăm pur şi simplu vina pe marţieni

în 1999, oamenii de ştiinţă de la

NASA au trimis satelitul Marş Climate Orbiter la 416 milioane de mile distanţă, ca să se plaseze pe orbita planetei roşii şi să-i studieze suprafaţa. De navigare răspundeau două echipe. Din nefericire, una folosea unităţile americane de măsură, cealaltă sistemul metric şi fiecare echipă a uitat să verifice calculele celeilalte. înainte să poată intra pe orbită, nava s-a zdrobit fără speranţă de suprafaţa planetei.

gravitaţia universală a uitării

Geniul ştiinţific al lui Sir Isaac Newton este indiscutabil. Nu însă şi memoria lui. Intr-o bună zi, doctorul William Stukely, un învăţat foarte cunoscut pentru studiile sale despre Stonehenge, dar un străin pentru Newton, a mers la acesta acasă, dar servitoarea i-a spus că savantul era în biroul său şi că nu putea fi deranjat.

Stukely a luat loc şi s-a pus pe aş-teptat. La scurtă vreme, o altă servitoare a apărut cu cina lui Newton, un pui, pe care l-a pus pe o masă, aproape de musafir.
După o oră, Newton tot nu-şi făcuse apariţia, aşa că, înfometat, Stukely a înfulecat puiul fără să clipească. în cele din urmă a apărut şi Newton, scuzându-se că-şi lăsase atâta vreme oaspetele să aştepte. „Dă-mi voie doar să mănânc repede ceva, după care o să fiu la dispoziţia dumitale, sunt sleit de obo- seală.” Dând însă capacul la o parte, savan-tul n-a mai găsit decât o grămăjoară de oase. Jenat şi gândindu-se că memoria îi juca iar feste, Newton a pus capacul la loc şi s-a scuzat: „Dacă n-aş avea în faţă dovada, aş putea să jur că n-am mâncat nimic."

chiar trebuie să încercăm să ne urmărim mai bine

proprietăţile

În 1986, cei de la National Park Service au trăit o pierdere de memorie foarte costisitoare când au cheltuit 230 000 de dolari pe o bucată de pământ în Washington, D.C., căci s-a dovedit ceva mai târziu că achiziţionaseră deja pământul – în 1914.

justiţie oarbă

În 1982, un terorist a încercat să jefuiască un motel din Louisiana. Pregătit, acesta a dus un sac menajer de plastic pentru a-şi ascunde faţa, doar că a uitat să-i facă găuri pentru ochi. După ce şi l-a pus pe cap, a încercat să-l rupă cu degetele, timp în care s-a tot împleticit în holul motelului până a fost arestat.

oops!

Pe 6 mai 1984, Dallas Mavericks jucau cu Los Angeles Lakers în al patrulea meci din semifinalele Conferinţei de Vest a National Basketball Association. Mai rămăseseră doar
6 secunde de joc când Derek

Harper, nou-venit la Dallas, a recuperat o minge de la Lakers şi-a început să dribleze, ţinând mingea la el o strategie bună când eşti în avantaj. Din nefericire, scorul era egal, lucru care se pare că i-a scăpat lui Harper. Nici strigătele colegilor săi, rămaşi mască, nici cele de bucurie ale galeriei de 20 000 de oameni a echipei adverse nu l-au putut opri din driblinguri până când s-a încheiat jocul. Meciul a avut prelungiri, Lakers au câştigat, s-au impus şi în meciul următor şi au mers în finală. Dallas Mavericks – cu tot cu Harper – au rămas acasă.

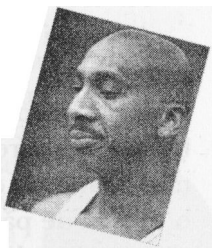

n-avem nişte friptură şi ceva plăcinte cu care să aruncăm în ei?

Armatele generalului englez James Abercromby erau de cinci ori mai

mari decât forţele franceze când au atacat la Ticon- deroga, New York, în 1750, numai că, în momentul în care generalul şi-a trimis trupele să lupte exact în locul unde poziţia inamicului era mai puternică, a dat cu piciorul avantajului. Mai rău de-atât, când viteaza, dar decimata armată a generalului a reuşit în cele din urmă să ajungă la fortificaţiile de aproape trei metri înălţime ale francezilor, a trebuit să abandoneze asaltul, căci soldaţii uitaseră scările pe care trebuiau să urce.

dar* promite-mi *că suni

Michael Robinson a câştigat în 1992 medalia de argint *Sunday Express* pentru Distincţii dubioase în Anglia, când a sunat la poliţie să anunţe o bombă inexistentă, dar a fost atât de îngrijorat de costul apelului, încât Ie-a dat poliţiştilor numărul lui de telefon şi i-a rugat să-l sune ei.

şi când zici că închide la bancă?

Când, în 1980, patru bărbaţi mascaţi au încercat să jefuiască o bancă de lângă Roma, au uitat să verifice şi ora de închidere, sosind la trei minute după ce uşa de sticlă

incasabilă de la intrare se închisese. Şeful hoţilor a încercat totuşi să intre, aruncându-se în uşă ca s-o spargă. A căzut leşinat, aşa încât complicii săi au trebuit să-l care până la maşină şi să dispară în graba mare.

nu găseşti niciodată un taxi când ai nevoie

Când era frământat de probleme ştiinţifice, Andre-Marie Ampere, distratul fizician francez, avea obiceiul să scoată o bucată de cretă din buzunar şi să scrie pe prima suprafaţă care-i ieşea în cale şi se preta la aşa ceva. Odată, în timpul unei plimbări prin Paris, Ampere a fost lovit de inspiraţie. Profitând de moment, el a început să scrie furibund o serie de comentarii şi de ecuaţii pe prima suprafaţă pe care a găsit-o – şi care s-a dovedit a fi capota din spate a unui preafrumos docar oprit acolo. Când a umplut întreaga suprafaţă, fizicianul a fost şocat văzând cum „tabla" sa porneşte şi se face nevăzută, luând cu ea soluţia problemei.

chiar mi s-a* părut *că

mârţoaga mea e mai înceată ca de obicei

Când reverendul William Lisle Bowles (1762-1850) se plimba zilnic călare pe un drum cu taxă, îi plătea portarului doi penny pentru acest privilegiu. într-o bună zi, el a luat-o pe jos pe acelaşi drum, iar când a trecut de poartă, i-a dat fără să stea pe gânduri portarului banii cuveniţi.

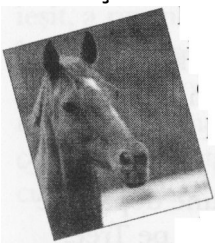

Omul l-a întrebat pentru ce erau banii. „Pentru cal, bineînţeles!" „Dar, domnule, nu sunteţi călare!" a exclamat portarul. „A, merg pe jos?" a întrebat Bowles, privind confuz în jur.

cascadorii erau sigur democraţi

în 2003, în timpul unei scene de urmărire, Arnold Schwarzenegger a fost victima unei pierderi colective

de memorie a cascadorilor de pe platoul pe care se filma *Terminator 3.* Unul dintre membrii echipei i-a spus că primul obstacol pe care-l va întâlni va fi un zid de butaforie prin care va trebui să treacă. „Dar stai liniştit, o să treci fără probleme." „OK, a zis Schwarzenegger, hai s-o facem." în momentul în care au început filmările, Arnold s-a lovit din plin de zid, rănindu-se destul de grav. Cascadorii uitaseră să scoată grinda de susţinere.

despre eticheta pierderilor de memorie

Scriitorul şi actorul englez Hesketh Pearson venise într-o zi la un teatru din Londra, aşteptând să discute cu Sir Herbert Beerbohm Tree (1853-1917), actor şi directorul teatrului. La câteva scaune depărtare mai era cineva care-l aştepta tot pe Tree. Când acesta a catadicsit să apară, s-a aşezat între ei şi le-a zis: „Consideraţi că s-au făcut prezentările, căci nu-mi amintesc decât numele unuia dintre voi, iar asta n-ar fi deloc corect faţă de celălalt."

atingerea johnson

în 1961, reporterul Russell Baker de la *New York Times* ieşea de la Senat, când s-a ciocnit de vicepreşedintele Lyndon Johnson, care l-a prins imediat de mânecă. „latăte! Chiar pe tine te căutam!" a strigat acesta, după care l-a tras după el în birou. Acolo, i-a ţinut o predică despre cât de important era el – Baker – pentru administraţia lui Kennedy şi ce om bine informat era. în timp ce vorbea, Johnson a mâzgălit ceva pe o bucată de hârtie, după care şi-a chemat secretara şi i-a dat-o. Aceasta a luat hârtia, a ieşit, a revenit peste puţin timp şi i-a dat-o înapoi. Johnson a aruncat o privire la bucata de hârtie, apoi a aruncat-o şi şi-a terminat monologul. După o vreme, Baker a aflat şi ce scria pe hârtie: „Cine

naiba e individul cu care vorbesc?"

măcar n-a fost tot un tehnician

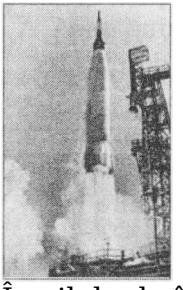

În zilele de început ale programelor spaţiale, tehnicienii care aveau foarte importanta sarcină de a verifica rezervoarele cu combustibil ale unei rachete înaintea unui test de zbor au suferit o pierdere de memorie jenantă. Dat fiind că până şi un fir de praf ar fi putut schimba cursul de zbor al unei rachete, cu urmări catastrofale, tehnicienii urcau în rezervoarele de combustibil înainte de lansare şi curăţau fiecare centimetru. De această dată însă, după ce au ieşit din rezervor, instrumentele de control indicau că mai exista o sursă de contaminare. Cum nu aveau altceva de făcut, tehnicienii au intrat din nou în rezervor,

moment în care şi-au dat seama că uitaseră scara înăuntru.

ipso facto, incorrecto

Omul de ştiinţă, inginerul şi profesorul de la Universitatea Manchester Osborne Reynolds, care a trăit în secolul al XlX-lea, uita câteodată că avea programat un curs. O dată, după ce trecuseră vreo zece minute şi el tot nu apărea, studenţii, foarte obişnuiţi cu pierderile sale de memorie, au trimis portarul după el. Câteva minute mai târziu a apărut şi profesorul, nervos şi trăgându-şi haina pe el. A luat un manual de pe masă, l-a deschis la întâmplare şi a ales o formulă pe care a scris-o pe tablă, după care le-a spus studenţilor că era greşită şi că avea să-şi demonstreze imediat spusele. Uitând însă de prezenţa lor, a început să murmure ceva numai pentru sine, sfârşind prin a enunţa triumfător ecuaţia şi a exclama că, într-adevăr, formula era incorectă, dar fără să scrie pe tablă absolut nici un cuvinţel din demonstraţie.

în cazul ăsta, ar fi bine să încep să-mi învăţ replicile

Când a devenit evident că A.E. Mathews (1869-1960) avea probleme cu învăţarea replicilor pentru o piesă, actorul l-a asigurat pe director: „Ştiu că probabil crezi că n-o să-mi învăţ replicile, dar îţi promit că, şi dac-am avea premiera lunea viitoare, m-aş descurca foarte bine.” „Dar, Matty, premiera chiar e săptămâna viitoare", s-a neliniştit directorul.

altfel, ar scrie o sonată în sol major pentru o mână şi jumătate

Ca mulţi dintre cei care se confruntă cu pierderile de memorie, Wolfgang Amadeus Mozart uita adeseori numele oamenilor şi ale locurilor. Dar cele mai impresionante momente de zăpăceală erau cinele, când soţia sa trebuia să-i taie ea însăşi friptura, ca nu cumva muzicianul să nu fie atent la ce făcea şi să-şi taie degetele.

e ora ouă şi-un sfert

Menajera lui Sir Isaac Newton l-a găsit o dată pe marele fizician în bucătărie, stând în faţa unei oale pline cu apă care dădea în clocot. Nedumerită, femeia nu ştia la ce să se uite mai întâi: la oala în care fierbea ceasul fizicianului, sau la Newton, care ţinea în mână un ou.

vezi ce impozit mare? nu-i de mirare că jefuiesc bănci!

În 1987, când Kevin Thompson a jefuit Mid-Atlantic National Bank din Bloomfield, Newjersey, şi-a dat seama că-şi uitase biletul prin care-l informa pe funcţionar că avea de-a face cu un jaf. Nici o problemă, l-a re- scris pe spatele unui cec pe care i l-a dat unui trezorier, care mai târziu l-a predat poliţiei, care a avut în acel moment toate informaţiile necesare pentru a-l prinde pe făptaş.

mi-ar plăcea să te prezint noului nostru bursier la matematică

Când dr. William Archibald Spooner, faimosul administrator uituc şi asistent la Oxford, a invitat un student la o petrecere care avea să se ţină „în cinstea noului nostru bursier la matematică", studentul a replicat: „Dar eu sunt acela, domnule." „Nu contează, poţi să vii, chiar şi-aşa."

câştigător la mustaţă — pardon, la zăbală – este iron liege

Jocheul Willie Shoemaker ar fi câştigat derby-ul Kentucky din 1957 dacă n-ar fi intervenit o pierdere de memorie fenomenală. În ultima tură, calul său, Gallant Man, conducea şi asta ar fi făcut până la sfârşit dacă veteranul jocheu, care avea la activ sute de astfel de curse, n-ar

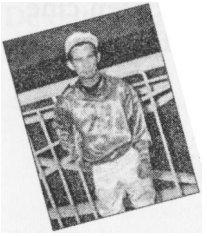

fi uitat unde anume se afla. El a confundat al şaisprezecelea jalon, ultimul dinaintea sosirii, cu linia de sosire şi s-a oprit triumfător. Calul aflat imediat în spate, Iron Liege, a trecut pe lângă ei şi a câştigat derby-ul. Shoemaker, unul dintre cei mai buni jochei ai tuturor timpurilor, a fost suspendat timp de 15 zile pentru inexplicabila sa pierdere de memorie.

ciudat, credeam că e tot un băieţel

Lordul Salisbury, prim-ministrul englez (1830-1903), uita câteodată cu ce era îmbrăcat. O dată i s-a interzis accesul într-un cazinou din Monte Carlo pentru că-i ieşise din minte că ar fi trebuit să-şi schimbe hainele prăfuite de pe drum. Mai mult, purta pe cap o mănuşă de lână pentru a se proteja de curent, dar uneori uita s-o scoată. Se spune că într-o zi stătea în spatele tronului

reginei Victoria, când a văzut un tânăr care-i zâmbea. Când şi-a întrebat un prieten cine era persoana, răspunsul uluit a fost: „Fiul tău cel mare."

nici o problemă, oricum nu ne place să mergem cu trenul

Christina, sora bunicului lui Lady Georgina Coleridge, scriitoare şi jurnalistă britanică, era atât de uitucă, încât la un moment dat i-a lăsat bacşiş unui taximetrist un bilet de tren spre Scoţia. Potrivit lui Lady Georgina, la sfârşitul Primului Război Mondial, când John, fiul Christinei, a trebuit să meargă în sudul Franţei pentru a-şi îngriji rănile, mama sa a insistat să-l însoţească. John aţipise doar de câteva minute când trenul s-a oprit în scârţâit de roţi. Se pare că mama lui îşi agăţase umbrela de semnalul de alarmă, acţio- nându-1. (Acţionarea semnalului de alarmă fără motiv fiind, bineînţeles, strict interzisă.) După ce John şi-a scuzat cât a putut mai bine mama, s-a culcat la loc, dar n-a apucat să doarmă mai mult de o jumătate de oră, căci mama lui l-a trezit să-i

spună ce supărată era că toată lumea făcuse caz de umbrela ei, când tot ce făcuse fusese s-o agaţe undeva. Ceea ce, uitucă, a făcut din nou, trăgând o dată în plus semnalul de alarmă. De data aceasta, cei doi au fost daţi jos din tren.

cât de bine uită!

Odată, în timp ce se afla în vacanţă, dirijorul Artur Rodzinski, directorul Filarmonicii din New York din 1943 până în 1947, asculta radioul, când a dat peste un concert în aer liber care abia începuse. Fabien Sevitzky dirija Simfonia a Cincea a lui Şostakovici, specialitatea lui Rodzinski. Pe măsură ce asculta, aprecierea lui Rodzinski pentru diri jor creştea, aşa încât la un moment dat el s-a întors spre cei cu care era şi s-a entuziasmat: „Ce bine susţine linia! Ce echilibru excelent! „ A admis că l-a subapreciat pe Sevitzky, dar când simfonia s-a terminat n-au izbucnit aplauze, cum ar fi fost normal, ci s-a auzit vocea crainicului care a explicat că, din cauza ploii, concertul nu mai

avusese loc, aşa încât cei de la radio îl înlocuiseră cu o înregistrare – aceeaşi simfonie, dar dirijată de Artur Rodzinski!

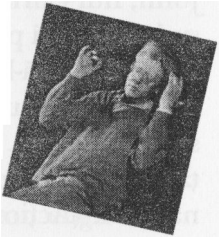

să nu mă duci la timp la biserică

în secolul al XVII-lea, când vicarul George Harvest cina la prietenii săi, avea obiceiul ca, la final, să-şi ia la revedere de la ei, după care, în loc să iasă din casă, se ducea în sus pe scări. De multe ori era găsit dormind în altă casă. Dar lucrul care a pus capac a fost faptul că a lăsat aceeaşi femeie să-l aştepte la altar de două ori. Era vorba despre fata episcopului Londrei, ceea ce explică, poate, de ce uitucul de Harvest a fost trimis să-şi ţină slujbele în sătucul Thames Ditton pentru tot restul vieţii.

ai văzut
ce casă sărăcăcioasă are?

La Universitatea din Kdnigsberg, unde a predat, la sfârşitul secolului al XlX-lea, matematicianul David Hilbert, exista tradiţia ca fiecare profesor nou să-i viziteze pe profesorii mai în vârstă. Când un coleg nou-ve- nit i-a vizitat pe Hilbert şi pe soţia lui, tânărul s-a aşezat, şi-a pus pălăria lângă el şi, politicos, a început o conversaţie. Mintea lui Hilbert, însă, era în cu totul altă parte, căci, după o vreme, profesorul a luat pălăria colegului său, şi-a pus-o pe cap şi şi-a condus soţia afară din propria casă, spunându-i: „Draga mea, cred că l-am deranjat destul pe bunul nostru coleg."

şi am adus şi bandaje!

În 1960, tânăra pe atunci Judi Dench juca rolul Julietei lui Shakespeare la Old Vie Theatre din Londra. Conform spuselor ei, Judi tocmai se apleca peste trupul lipsit de viaţă al vărului ei Thybalt, plângând şi strigând: „Unde-mi sunt părinţii, dădacă?[14], moment în care tatăl ei adevărat,

doctor de meserie, aflat în public împreună cu mama ei şi lovit de o pierdere de memorie, a strigat cât îl ţinea gura: „Aici, draga mea, pe rândul H!”

asta o să dăuneze serviciului meu

Un tămăduitor grec pe nume Aesclepiades, care lucra în Roma, era atât de sigur de talentul său într-ale medicinei, încât ajurat că nu va mai fi tămăduitor dacă se va îmbolnăvi el însuşi vreodată. Mândria nu i-a fost totuşi pusă niciodată la încercare, căci, nefiind atent, a căzut pe nişte scări şi şi-a rupt gâtul.

gândesc mai bine în pijama

într-o duminică dimineaţă devreme, marele gânditor al secolului al XVIII-lea Adam
Smith rătăcea prin grădină şi

începuse să-şi pună tot felul de întrebări filozofice, care mai de care mai profunde. Fără să se uite pe unde mergea, a deschis poarta şi şi-a continuat drumul pe stradă. A ieşit din reverie abia când a auzit clopotele bisericii. Lumea care venea la slujba de dimineaţă a fost uimită la vederea eminentului filozof şi economist, care nu purta altceva decât cămaşa de noapte – şi se afla la vreo douăzeci de kilometri depărtare de casă.

deşi cei pentru care cânt de obicei nu se uită atât de atent

Plimbându-se într-o zi cu un prieten prin New York, Fritz Kreisler (1875-1962), violonistul şi compozitorul de origine vieneză, a trecut pe lângă un uriaş magazin cu peşti. Kreisler s-a oprit brusc, s-a uitat la peşti şi şi-a revenit din derută. „Cerule! a exclamat el, asta-mi aminteşte că aveam un concert!" Se pare că peştii, aşezaţi frumos pe rânduri, cu gurile căscate şi ochii holbaţi, i-au adus aminte de publicul de la concertele sale.

cu siguranţă, nu ca păgânii ăia

La începutul anilor 1950, în timpul unei dezbateri pe problema Orientului Mijlociu, Warren Austin, un diplomat american şi delegat al S.U.A. la Naţiunile Unite, i-a sfătuit cu severitate pe evrei şi pe arabi „să se aşeze la masă şi să-şi rezolve problemele ca nişte buni creştini".

discursul meu din seara asta se numeşte „o să ardeţi cu toţii în iad"

în 1956, când lordul Carrington era înaltul comisar al Marii Britanii în Australia, s-a întâmplat să viziteze un orăşel din partea de vest a ţării. îndreptându-se spre locul unde trebuia să ţină un discurs, Carrington a fost surprins să vadă că, la semnalul primarului, publicul s-a ridicat şi a început să cânte fantasticul *Hold, the Fort,* cântec inspirat dintr-un incident din timpul Războiului Civil American. Probabil că lordul Carrington a avut impresia că întregul oraş căzuse pradă unei pierderi de memorie în momentul când alesese acest cântec, şi chiar în momentul când a

ajuns la scenă, vocile au intonat: „Iată, duşmanul ne-nvinge/ Cu Satana-n frunte,/ Iar ai noştri cad cu toţii,/ Mici statui defuncte.”

oscarul pentru cea mai bună imagine cu sus-n jos îi revine lui...

La festivitatea de decernare a Oscarurilor din 1947, actorul Ronald Reagan îi prezenta pe nominalizaţii la categoria cel mai bun film. în timp ce-şi citea replicile de pe foi, trebuia să se mai întoarcă din când în când spre ecran, ca să vadă dacă ceea ce spunea era în concordanţă cu imaginile prezentate. La un moment dat, însă, victimă a unei clipe de confuzie, a uitat să se mai întoarcă. Dac-ar fi făcut-o, ar fi văzut că imaginea era proiectată invers, cu susul în jos, pe tavan.

păi, dacă pantoful se potriveşte...

Uitucul compozitor rus Aleksandr Scriabin (1872-1915) a apărut odată la o petrecere încălţat cu o pereche de cizme noi-nouţe. Când s-a întors acasă, purta alte cizme, vechi, deşi nu-şi amintea cum şi unde şi le

pusese.
Lucru şi mai ciudat, nici măcar nu erau la fel, ci desperecheate.

dacă vreţi o nouă operaţie, nu ezitaţi să reveniţi

Doi doctori norvegieni descriau într-un număr din 1974 al *Canadian Medical Association Journal* cazul unui tânăr şi ambiţios medic din Norvegia, care tocmai îşi termina practica pe lângă un chirurg renumit. Pe vremea aceea era un lucru obişnuit să nu ai cine ştie ce comunicare cu un om atât de important, chiar dacă lucrai cot la cot cu el. Cum tânărul nostru medic era pe cale să termine practica, a aranjat cu sora-şefă să-l prindă pe doctor un moment singur, ca să-i vorbească. Zis şi făcut. Când a sosit clipa, tânărul a început să-i mulţumească marelui om pentru perioada petrecută împreună şi şi-a luat la revedere. Chirurgul l-a privit peste ochelari şi i-a zis:
„Mulţumesc. Sper că v-aţi recuperat complet şi că sunteţi mulţumit de felul cum aţi fost tratat."

şi a fost numit
„omul alb cu capu-n nori”

Thomas Nuttall (1786-1859), un pionier intr-ale botanicii, era la fel de renumit pentru pierderile de memorie şi pentru munca de teren de-a lungul fluviului Missouri şi în Pacificul de Nord-Vest. Nuttall avea marele talent de a se rătăci şi de a se pierde adeseori de restul grupului, silindu-i astfel pe colegii săi să dea semnale luminoase pentru a-l ajuta să regăsească drumul spre tabără. Intr-o noapte, însă, el nu s-a mai întors deloc, aşa că a fost organizată o expediţie de căutare. Numai că Nuttall a presupus că urmăritorii săi erau de fapt indieni, aşa că a fugit mai departe, rătăcindu-se şi mai rău. Scoşi din minţi, colegii l-au căutat timp de trei zile, până când, din greşeală, Nuttall a nimerit chiar în tabără. Altă dată, el s-a pierdut şi a rătăcit ore întregi, până n-a mai putut să meargă şi s-a lăsat să cadă, extenuat. Din fericire, unui indian care se întâmpla să treacă pe-acolo i s-a făcut milă de el şi l-a cărat cale de cinci kilometri până la râul cel

mai apropiat, unde l-a suit într-o canoe şi l-a dus la destinaţie.

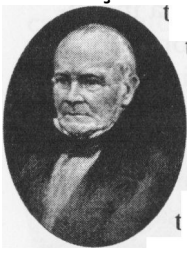

e mortal să iroseşti mormântul

în 1971, un doctor distrat a declarat la un moment dat, în Pecaya, Venezuela, un om mort, dar după ce prima lopată de pământ a fost aruncată peste sicriu, victima inconştientă, care suferise un atac de cord uşor, şi-a revenit, a împins în capacul sicriului până a reuşit să-l desprindă şi a ieşit din groapă ţipând şi blestemând. Din nefericire, soacra lui, care stătea liniştită lângă mormânt, a murit pe loc din cauza şocului, aşa că a fost înmormântată în groapa destinată ginerelui, asta după ce alţi doctori, nu primul, s-au asigurat că era într-adevăr moartă.

e cineva tennyson?

într-o bună zi, tatăl lordului Alfred Tennyson, reverendul George

Clayton Tennyson, a mers în vizită la un enoriaş. Când servitoarea acestuia a deschis uşa şi l-a întrebat cine este, mintea omului s-a golit brusc, iar el şi-a dat seama cu stupoare că, pentru câteva clipe, nu-şi amintea cum îl cheamă. Distrat, s-a îndepărtat şi a mers aşa până când un sătean i-a zâmbit şi l-a salutat: „Bună să vă fie ziua, domnule Tennyson." „în numele lui Dumnezeu, omule, aşa şi este!" a replicat acesta, emoţionat.

măcar eu nu mi-am uitat portofelul pe bancheta din spate

Chiar şi celebrul violoncelist Yo-Yo Ma, cel care memora sute de compoziţii muzicale, a fost doborât de o pierdere de memorie, ba chiar de una dezastruoasă – şi-a uitat violoncelul în valoare de 2,5 milioane de dolari într-un taxi după un concert la Carnegie Hali. Când şi-a

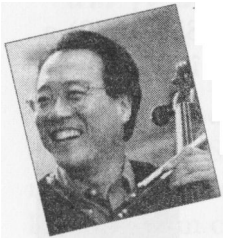

revenit, artistul a fost întrebat cum de putuse uita ceva atât de preţios. „Practica", a venit neîntârziat răspunsul.

şi poţi să adaugi şi memoria mea la lista aceea

Arhiepiscopul anglican Richard Chenevix Trench (1807-1896) s-a retras de la arhiepiscopia sa din Dublin pentru a-şi petrece ultimii (doi) ani la Londra. Când s-a întors în Dublin să-şi viziteze succesorul, pe lordul Plunkett, memoria i-a jucat o festă, aşa încât Trench a uitat complet că nu mai era el gazda şi i-a spus soţiei, în timpul cinei: „Mi-e teamă, draga mea, că o să trebuiască să-l trecem şi pe bucătar pe lista eşecurilor noastre."

voiam să văd cum reacţionează publicul

Când actorul Franck Benson (1858-

1939) a jucat rolul primitivului Caliban în *Furtuna,*
trebuia să fie ridicat de glezne şi, în timp ce se legăna astfel deasupra scenei, să se bată cu pumnii în piept ca Tarzan. Intr-o seară, el s-a aruncat pe scenă din culise îmbrăcat în costumul său de fiară, machiat în aşa fel încât să pară pe jumătate peşte, jumătate mamifer, dar şi-a dat seama că nu renunţase la ochelari.

mai ales nasul dumneavoastră nu mi se pare deloc cunoscut

Reverendul William Spooner (1844—1930), decan la New College, Oxford, şi cel după al cărui nume s-au inventat *spoonerismele,* a dat într-o zi nas în nas cu o veche cunoştinţă. „Bună seara, domnule Spooner, l-a salutat bărbatul, presupun că nu vă amintiţi de mine.” Spooner l-a privit o clipă şi i-

a răspuns: „Dimpotrivă, îmi amintesc perfect numele dumneavoastră, doar că uitasem complet cum ară taţi. „

am fi putut folosi exact aşa ceva în următorul film!

în timp ce discutau despre o nouă producţie MGM, Sam Goldwyn, un mare admirator al lui Cole Porter, le-a spus celor care lucrau la film că aveau nevoie de o melodie ca *Night and Day.* Nu mult după aceea, directorul studioului a mers în vizită la unul dintre asociaţii săi. La fonograf se auzea melodia cu pricina. „Ce cântec e ăsta?” a întrebat senin Goldwyn.

cineva o să plătească pentru asta

Ne amintim cu toţii de unde îşi lua Popeye puterea – din cutiile de spanac pe care le dădea pe gât cât era ziua de lungă. Leguma respectivă a fost declarată o sursă importantă de fier în 1890, iar în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, când mâncarea

bogată în fier lipsea, spanacul a devenit o alternativă familiară. După cum s-a dovedit însă, reputaţia de aliment bogat în fier îşi avea originea într-un moment de zăpăceală. Chi- miştii germani care cercetau chestiunea prin 1930 au descoperit că cercetătorii din secolul al XlX-lea făcuseră o greşeală când calculaseră conţinutul de fier al spanacului, respectiv îl înzeciseră, punând virgula după o altă zecimală decât trebuia. Din păcate, părinţii n-au aflat lucrul ăsta, aşa încât leguma s-a încăpăţânat să rămână pe farfuriile a milioane de copii nefericiţi, chiar dacă, aşa cum spunea şi scriitorul Richard Mould, „Dacă voia fier, Popeye ar fi trebuit mai degrabă să mestece cutiile de spanac".

al cincilea premiu anual g.k. chesterton pentru uitucenie îi revine lui... g.k. chesterton!

Odată, scriitorul G.K. Chesterton mergea să ţină un discurs, când a fost lovit de o pierdere de memorie. Momentul a fost suficient de

traumatizant cât să-l facă să coboare din tren ***158***

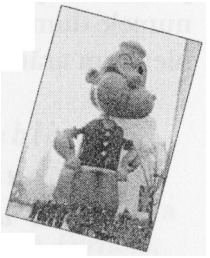

şi să-i telegrafieze imediat soţiei sale: „Sunt în Market Harborough. Unde ar trebui să fiu?" Acasă", a venit prompt răspunsul.

amnezia e limba vorbită de distraţi

în 1985, scriitorul şi omul de radio Nigel Rees l-a întrebat pe unul dintre invitaţii săi de la emisiunea *Quote... Unquote* următorul lucru: „Cine a spus că *Violenţa este vorba de duh a analfabeţilor?”* Invitatul, jurnalistul şi scriitorul Alan Brien, s-a gândit îndelung, după care i-a spus: „Nu cred să mai fi auzit vreodată lucrul ăsta. îi aparţine unui contemporan, nu cred să fie prea în vârstă cel care-a spus-o. Bernard Shaw nu, e prea bun... Chesterton, poate?" Bineînţeles, citatul îi aparţinea lui Brien însuşi.

dacă nu trebuia să dorm, ce caută patul ăsta aici?

La o petrecere dată de matematicianul german David Hilbert (1862-1943), soţia i-a atras atenţia că nu-şi schimbase cămaşa şi i-a spus să se ducă imediat să se schimbe. Omul s-a conformat, numai că nu s-a mai întors. Când soţia sa s-a dus să-l caute, l-a găsit dormind buştean. Se pare că Hilbert îşi scosese haina, apoi cravata şi cămaşa, dar nu-şi mai pusese alta, ci îşi dăduse şi pantalonii jos, ajungând probabil între timp la concluzia că venise, de fapt, să tragă un pui de somn.

dacă aş şti cine eşti, aş avea motive să-mi amintesc de tine

Când Winston Churchill a fost întrebat de cineva pe care nu şi-l

aducea aminte „Iţi aminteşti de mine?”, se pare că ar fi răspuns: „De ce, ar trebui?"

din fericire, radiografia şurubelniţei a ieşit bine

În 1985, la Cannes, doctorii au fost uluiţi când au descoperit, la radiografie, o şurubelniţă de 18 centimetri în capul unui bărbat care se plângea adeseori de dureri! Cum se putuse întâmpla aşa ceva? Şi cum de supravieţuise pacientul? Nu după mult timp s-a descoperit că, de fapt, şurubelniţa nu era în capul bietului om, ci în aparatul cu care se făceau radiografiile, uitată acolo de un tehnician.

nu* tu, *normal,* cealaltă *femeie îngrozitoare

Când Sir John Gielguld i-a spus lui Elizabeth Taylor că performanţele actoriceşti ale lui Richard Burton se cam duseseră pe apa sâmbetei „de când se însurase cu femeia aia îngrozitoare[14], uitase probabil că femeia cu care se căsătorise Burton în 1964 era chiar Elizabeth Taylor!

m-ai spart!

în 1989, comerciantului de vinuri

William Sokolin i-a fost încredinţată spre vânzare o sticlă de Château Margaux din 1787 care-i aparţinuse pe vremuri lui Thomas Jefferson. La licitaţie, Sokolin a stabilit un preţ de pornire de 500 000 de dolari, din partea unui client anonim, dar nici un ofertant n-a vrut să-i dea banii ceruţi. Mai târziu, comerciantul a avut nefericita idee de a lua cu el sticla la cină, la restaurantul Four Seasons. Când se pregătea de plecare, spre groaza tuturor, un chelner distrat, care împingea o măsuţă pentru cafea a dat peste sticlă şi a spart-o, vărsând conţinutul atât de preţios pe podea. (Sticla fusese asigurată, dar la o sumă care nu se ridica nici la jumătatea celei cerute de Sokolin la licitaţie.)

fă cum ţi-am zis să faci, nu cum n-am zis

Intr-o bună zi, Benjamin Jowett, decanul de la Balliol College, Oxford, a făcut o plimbare lungă împreună cu unul dintre studenţii săi. La începutul drumului, tânărul a încercat din greu să pornească o conversaţie, dar Jowett, distrat, era

pierdut în gânduri. De fapt, n-a schimbat o vorbă cu studentul său – cu excepţia bolboroselilor ocazionale adresate sieşi, înainte să cadă din nou într-o tăcere grea. Cu toate astea, la sfârşitul plimbării, Jowett s-a întors spre tânărul neajutorat şi l-a sfătuit, sigur pe sine: „Ar fi bine să exersezi arta conversaţiei. La revedere."

iţi fac fundul arşice!

Actorul american Osgood Perkins (1892-1937) juca într-o piesă în care trebuia să înjunghie pe cineva cu un cuţit. Intr-o bună zi, recuziterul a uitat să pună cuţitul pe masă. Gândindu-se cum să facă să scape din situaţia penibilă, Perkins i-a tras un şut în fund actorului pe care-ar fi trebuit să-l înjunghie. în timp ce acesta se prăbuşea, Perkins a anunţat mândru: „Din fericire, vârful pantofului meu e otrăvit!"

vezi că am dreptate?

Roland Tucker, membru al Consiliului oraşului Dallas, era un cunoscut militant pentru prevenirea delictelor – el chiar a vrut să propună ca indivizii care-şi uită

cheile în contact să fie pedepsiţi prin lege. Evident, la scurt timp după asta el însuşi şi-a uitat cheile în contact, alături de documentele despre prevenirea delictelor, pe care le lăsase pe locul din dreapta. Maşina i-a fost furată, cu tot cu chei şi dosare.

cel de-al zecelea cerc e pentru uituci

Istoricul diplomat Charles S. Tansill de la Universitatea din Georgetown avea obiceiul de a păstra o sumă de bani într-un exemplar din *Infernul* lui Dante, pentru zile negre. Explicaţia sa era următoarea: „Când încep să mă întreb *Unde dracu ' oi fi pus banii ăia ?,* îmi amintesc imediat de ascunzătoare."

aş putea chiar să-mi amintesc să plătesc biletul

Max Schodel, celebrul pictor austriac din secolul al XlX-lea, s-a urcat o dată într-un taxi în Viena, iar şoferul l-a întrebat unde voia să-l ducă. După ce s-a gândit o vreme, Schodel i-a spus: „La numărul şase", singurul lucru pe care şi l-a amintit. „O să-ţi spun mai târziu şi

strada", l-a liniştit el apoi pe şoferul confuz.

din păcate, bancnotele de zece lire au fost cam arse

Un revelion agitat la New House Hotel, în Ţara Galilor. Bucătarul-şef Albert Grabham s-a gândit mult şi bine şi a hotărât că locul cel mai sigur unde putea depozita temporar banii şi cecurile de la plăţile online era cuptorul. Cine s-ar fi gândit să caute acolo? Se pare că nimeni, nici măcar Grabham, căci a doua zi dimineaţă, grăbindu-se să se apuce de prânzul pentru Anul Nou, el a aprins cuptorul, fără să-şi amintească o secundă că banii erau acolo.

ne-am gândit că patru părţi din pi ar fi mai bune decât 3,14

Constanta matematică tr, reprezentată prin acest simbol, este raportul dintre circumferinţa şi diametrul unui cerc. Ea are un număr infinit de zecimale, dar s-a convenit ca valoarea ei să fie aproximată la 3,14 sau 3,14159. E imposibil să treci prin şcoala

generală fără să înveţi despre această constantă, ca să poţi rezolva apoi diverse probleme simple. Cu toate acestea, în 1897, membrii Adunării Generale din Louisiana au suferit o pierdere de memorie colectivă când, fără nici o altă explicaţie, au elaborat un document în care declarau că valoarea constantei pi ar fi fost egală cu 4. Asta ar fi dus la compromiterea tuturor calculelor matematice şi inginereşti, dacă n-ar fi existat cineva căruia să-i vină mintea la cap.

să-ţi spun ceva: sună ca un roman scris de un drogat

Se ştie de când lumea şi pământul că drogurile şi alcoolul te fac să-ţi aminteşti mai greu ce s-a întâmplat când erai sub influenţa lor. Chiar şi aşa, Sir Walter Scott pare să fi trăit o pierdere de memorie extra-ordinară în perioada când a fost dependent de laudanum, un calmant pe bază de opiu, în 1819, după ce a citit şpalturile celui mai nou roman al său, *Mireasa din Lammermoor,* Scott a mărturisit că nu recunoştea nici măcar un

personaj, un incident sau o conversaţie.

„nimicurile” au dat bugetul peste cap

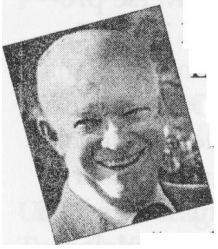

Preşedintele Dwight D. Eisenhower este cel care a creat ministerul cunoscut ca
S.E.O. (Sănătate, Educaţie şi Ocrotire) în 1953, dar se pare că n-a reuşit niciodată să reţină de la ce veneau iniţialele,
căci nu-i spunea decât Ministerul Sănătăţii, Ocrotirii şi Nimicurilor.

mizeria lui beethoven

Beethoven uita adeseori să ţină focul aprins în cameră iarna. Nu-şi amintea niciodată că trebuia să-şi mai spele geamurile sau să-şi schimbe cămăşile, decât dacă-i atrăgea cineva atenţia. O dată, un poliţist, socotindu-l vagabond, din cauză că marele compozitor uitase,

probabil, să-şi mai schimbe hainele de zile întregi, l-a băgat la închisoare. Dar dacă uneori compozitorul enervat azvârlea cu cărţi şi după servitorii săi, alteori, pradă zăpăcelii, îi plătea în plus.

cel de-al şaselea premiu anual g.k. chesterton pentru uitucenie îi revine lui...

g.k. chesterton!

Chesterton i-a scris la un moment dat unui prieten: „în dimineaţa asta, mi-am spălat cu grijă cizmele cu apă caldă şi m-am dat pe faţă cu cremă de ghete, mi-am turnat cafea peste sardine şi mi-am pus pălăria la fiert.

Ar trebui ca toate astea să-ţi dea o idee destul de clară despre starea minţii mele..."

v-aş propune ca data viitoare să-i palpaţi glezna cu un par

Prin anii 1930, când televiziunea BBC se afla la începuturi, Jasmine Bligh era una dintre prezentatoare. Managerii s-au gândit să-i lege un mic mecanism electric în jurul gleznei, care ar fi trebuit să-i

transmită un impuls aproape imperceptibil, atenţionând-o astfel să înceapă să vorbească. Episodul acesta este considerat printre cele mai şocante din istoria zăpăcelii, deoarece mecanismul nu fusese testat înainte. Prima oară când a fost folosit, directorul din regia tehnică a spus „începe, Jasmine", apoi s-a apăsat pe un buton, iar femeia a zbierat: „AAAAAU! Şi bună seara tuturor!"

ce avar!

Ca să impresioneze femeile când ieşea cu ele, animatorul Harry Richman (1895-1972) obişnuia să-i lase chelnerului un bacşiş de 50 de dolari după ce primea meniul. O dată, Richman l-a întrebat pe şeful de sală

de la Stork Club, un local de lux, care a fost cel mai mare bacşiş pe care l-a primit vreodată. „O sută de dolari", i-a răspuns acesta. Richman

i-a lăsat *două* sute, după care l-a întrebat: „Bun, şi-acum spune-mi, cine ţi-a lăsat o sută?"
„Dumneavoastră, domnule Richman."

cu toate astea, cineva n-are nici o problemă în a citi redevenţele

Conform soţului scriitoarei Anne Rivers Siddons, când aceasta se pregăteşte să înceapă lucrul la un nou roman, e atât de preocupată, încât uneori nici nu vede pe unde merge, lovindu-se de pereţi. Se pare chiar că o dată a dus o cutie de suc de portocale în curtea din spate şi a vârât pisica în frigider.

ca la uşa dulapului

într-o zi, senatorul Larry Pressler din Dakota de Sud, care a fost în exerciţiu între anii 1979 şi 1997, a încercat să plece de la o şedinţă ordinară a Comisiei pentru Comerţ,

dar a încurcat o uşă cu alta – deşi mai fusese în încăperea respectivă de foarte multe ori –, intrând într-un dulap. A fost atât de jenat de întâmplare, încât s-a hotărât să rămână acolo până când colegii săi vor fi părăsit sala folosind adevărata ieşire. Ceea ce n-a observat însă a fost că unul dintre senatori, care-l surprinsese intrând pe altă uşă, a rămas să-l aştepte ca să-l salute până când, într-un târziu, s-a hotărât să iasă – asigurân- du-se, astfel, că zăpăceala lui avea să rămână în analele Congresului.

casă, dulce plasă

Prin anii ’80, Jermund Skogstad, în vârstă de 50 de ani, prins cu mutatul în noul său apartament din Oslo, s-a gândit să mănânce ceva. însă după ce a terminat de mâncat (într-un local aflat la oarecare distanţă de casă) şi a vrut să plătească, şi-a dat seama că uitase să-şi ia portofelul. Grav e că acesta nu conţinea numai bani, ci şi noua sa adresă — adresă pe care nu şi-a putut-o aminti cu nici un chip, indiferent cât a încercat. Intr-un

reportaj despre întâmplarea cu pricina, norvegianul a declarat că spera ca noua proprietăreasă să citească ziarul şi să-l salveze de alte păţanii jenante.

stai s-o cunoşti pe fiică-mea, e cam de vârsta ta

Marele poet şi dramaturg William Butler Yeats (1865-1939) avea deja 54 de ani când s-a născut Anne, fiica lui. O dată, când Yeats şi Anne au coborât din autobuzul care oprea chiar în faţa casei lor, scriitorul s-a întors confuz spre fată, pe care n-a recunoscut-o pe moment, □ şi, văzând că se îndrepta spre poartă, a întrebat-o: „Pe cine cauţi, micuţo?"

prima doamnă a uituceniei

Pe când era la Casa Albă, John F. Kennedy a găsit la un moment dat un bileţel pe care era notat „Magazin universal – 40 000 de

dolari". A recunoscut imediat scrisul soţiei sale şi, cum era obişnuit cu dependenţa ei de cumpărături, a luat-o la întrebări. „Ce Dumnezeu înseamnă asta?" Femeia s-a uitat la bilet, s-a gândit o clipă, după care i-a spus: „Nu-mi amintesc".

draga mea,* încă *sunt fericit să-ţi ofer un autograf

Doris Day se plimba pe o stradă din Beverly Hills, când a oprit-o un bărbat.

Presupunând că era un admirator, Day l-a salutat, după care a vrut să-şi continue drumul. „Nu-ţi aminteşti de mine?" a strigat bărbatul în urma ei. „De ce, ar trebui?" a răspuns actriţa. „Păi, n-aş zice c-ai avut chiar aşa de mulţi soţi", a replicat cel de-al doilea bărbat al actriţei, saxofonistul George Weidler.

Slavă distraţilor

Să sperăm că William James (1842-1910) a nimerit-o. Intr-o bună zi, marele psiholog şi filozof se plimba pe o stradă din Cambridge, Massachusetts, împreună cu doi studenţi de la Harvard, când unul

dintre ei

le-a arătat celorlalţi un bărbat cu o frumoasă barbă albă, care vorbea de unul singur. „Oricine ar fi, e simbolul celor absenţi din peisaj", a remarcat studentul. James a replicat după câteva clipe: „Vrei să spui că e prezent, dar în altă parte."

şi ultima...

Mark Twain are, poate, şi de această dată ultimul cuvânt în ceea ce priveşte uitucenia:

„Când eram ceva mai tânăr, a spus el spre sfârşitul vieţii, nu-mi aminteam nimic, indiferent dacă se întâmplase sau nu; acum mă simt atât de şubred, încât probabil că în curând nu-mi voi mai

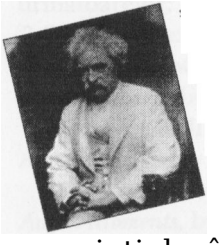

aminti decât lucrurile care nu s-au întâmplat, de fapt, niciodată."

notă bibliografică

Toate episoadele din această carte sunt adevărate (din câte-tni amintesc). Ele provin din multe surse, inclusiv cărţi, periodice, pagini de Web – prea multe, de fapt, pentru a le menţiona pe toate fără să-mi forţez zdravăn memoria-, dar le sunt îndatorat în special următoarelor:

2 500 Anecdotes for AII Occasions, edited by Edmond Fuller, Crown Publishers, 1942, 1970

*Absent-minded'?\yy*James Reason and Klara Mycielska, Prentice-Hall, 1982

American Literary Anecdotes, by Robert Hendrickson, Facts on File, 1990

Awful Moments, by Phillip Norman, Penguin Books, 1986

Bartlett's Book of Anecdotes, edited by Clifton Fadiman and Andre Bernard, Little, Brown & Co., 1985

The Book of Hernie Failures, by Stepben Oile, Ballantine, 1986

Broadway Anecdotes, by Peter Hay, Oxford University Press, 1989

Bumper Crop, by Bennett Cerf, Garden City Books, 1952

The Cannibals în the Cafeteria, by Stepben Pile, Harper & Row, 1988

The CassellDictionary of Anecdotes, by

Nigel Rees, Cassel, 1999
Congressional Anecdotes, by Paul E Boiler, Oxford University Press, 1991
Duh! by Bob Fenster, Andrews McNeel, 2000
Dumb, Dumber, Dumbest, byJohn J. Kohut and Roland Sweet, Plume, 1996
The Dumbest Moments în Business History, by Adam Horowitz and the editors of *Business 2.0,* compiled by Mark Athitakis and Mark Lasswell, Portfolio / Penguin Group, 2004
Eurekas and Euphorias, by Walter Gratzer, Oxford University Press, 2002
The Faber Book of Anecdotes, edited by editor Clifton Fadiman, Faber, 1985
Great Government Goofs, by Leland H. Gregory III, Dell Publishing, 1977
Great Operaţie Disasters, by Hugh Vickers, St. Martin's Press, 1985
The Guinness Book of Humorous Anecdotes, by Nigel Rees, Guinness Publishing, 1994
Hollywood Anecdotes, by Peter Hay, Oxford University Press, 1990
The Little, Brown Book of Anecdotes, edited by Clifton Fadiman, Little, Brown & Co., 1985
The Lives of Great Composers, by Harold Schonberg, W.W. Norton, 1981, revised edition
Lords, Ladies, and Gentlemen, by Clifton Daniel, Arbor House, 1984
The Mammoth Book of Oldballs and

Eccentrics, by Karl Shaw, Robin Publishing, Caroll & Graf, 2000
Mathematics: People, Problems, Results, by Douglas M. Campbell, Wadsworth Publishing, 1984
Mould's Medical Ancdotes, RichardF. Mould, Institute of Physics Publishing, 1996
Movie Stars Do the Dumbest Things, by Margaret Moser, Michael Bertin and Bill Crawford, Renaissance Books, 1999
My Favorite Intermissions, by Victor Borge, Dorset Press, 1971
Public Speaker's Treasure Chest, by Herbert Prochnow, Harper & Row, 1963
The Retum of Heroic Failures, by Stephen Pile, Penguin, 1989
Rock Stars Do the Dumbest Things, by Margaret Moser and Bill Crawford, Renaissance Books, 1998
The Seven Sins of Memory, by Daniel L. Schacter, Houghton-Mifflin, 2001
The Speaker's and Toastmaster's Handbook of Anecdotes, by Jacob Braude, Prentice-Hall, 1971
Unusually Stupid Americans, by Kathryn and Ross Petras, Villard, 2003
What Were They Thinking? by Bruce Felton, Globe Pequot, 2003
The Wit's Thesaurus, by Lance Davidson, Avon Books, 1994
Anecdotage.com
T.F.

credite fotografice

AP/ Wide World Photos: p. 16, 18, 25, 27, 32, 33, 40, 42, 45, 48, 49, 53, 55, 57, 58, 60, 61, 65, 72, 78,85, 89, 90, 91, 100, 103, 106, 108, 116, 120, 121, 123, 125, 128, 130, 137, 140, 142, 148, 151, 153, 155;

Hulton-Deutsch Collection/Corbis: p. 138;

The Granger Collection, New York: p. 114, 135.

COLECŢIA RÂSUL LUMII

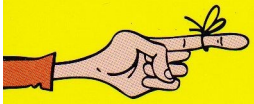

„Când eram mai tânăr, nu-mi aminteam nimic, indiferent dacă se întâmplase sau nu; acum mă simt atât de şubred, încât probabil că în curând nu-mi voi mai aminti decât lucrurile care nu s-au întâmplat, de fapt, niciodată.“ Mărturisirea, semnată de Mark Twain, e doar unul dintre episoadele care semnalizează defecţiuni de funcţionare în mintea oamenilor celebri – politicieni şi actori, sportivi şi muzicieni, compozitori şi literaţi. Lângă Twain se aşază alte nume grele, care au căzut victimă – o dată, de două ori, de zece ori – uituceniei. Rod Stewart, de pildă, admite că nu-şi mai aminteşte numele iubitei care i-a inspirat hitul *Maggie May*. Ronald Reagan încurcă numele şefilor de stat pe care-i primeşte la Casa Albă. David Bowie jură cu mâna pe inimă că a uitat absolut tot anul 1975. Doris Day e incapabilă să-şi recunoască cel de-al doilea soţ, deşi stă cu el de vorbă pe stradă. În fine, destui oameni iluştri îşi pierd memoria, ceea ce nu-i împiedică să-şi scrie memoriile. Îi găsiţi în paginile acestui volum – confuzi, simpatici, gata să încurce borcanele. Uitaţi-vă la ei şi nu-i uitaţi.